

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Møteinnkalling

Utvalg:	Verneområdestyret for SVR
Møtested:	Kommunestyresalen, Kommunehuset i Åseral, Gardavegen 58, 4540 Åseral
Dato:	27.05.2025
Tidspunkt:	11:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til en av verneområdeforvalterne. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 21/25	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 22/25	Val av en representant til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar		
ST 23/25	Orienteringer		
ST 24/25	Referatsaker		
ST 25/25	Behandling av søknad om dispensasjon fra ferdselsforbudet - Steinsbuskardet - Hisdal biotopvernområdet	X	2025/4952
ST 26/25	Saksframlegg - behandling av søknad om utsatt frist for rivning av gammel hytte - Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Åseral 2/15-Edgar Sundbø		2023/7249
ST 27/25	Vedtak om bruk av tvangsmulkt. Gjuvasslega 48/13. Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Valle kommune.		2021/7156
ST 28/25	Søknad om dispensasjon til riving og gjenoppbygging av stølshus på Rettlandshommå i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 64/1, Gjesdal kommune - Forreningen for stølsliv og friluftsliv i indre Gjesdal		2025/3737
ST 29/25	Krav om retting av gjennomført arbeid på vegen til Galten. Gnr. 1, bnr. 6. Hovden landskapsvernområde. Bykle kommune		2023/7612
ST 30/25	Søknad om bygging av ny landbruksveg til Kaldavatnet i Vormedalsheia landskapsvernområde, gnr/bnr, 37/3, Hjelmeland kommune - Solfrid Thomsen		2025/5623
ST 31/25	Uttale til Statkraft Energi sin førespurnad om vurderinga av konsesjonsplikt for auka pumpekapasitet i Saurdal kraftverk (Blåsjømagasinet)		2025/5629
ST 32/25	Budsjettkontroll første halvår 2025.		2024/11829
RS 95/25	Søknad - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde- Åseral 8/1 - driftshytte		2025/671
RS 96/25	Svar på søknad om bruk av helikopter og snøskuter - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Åseral 7/8 - Ljosland - Skoådalen - Ivar Ljosland		2025/926
RS 97/25	Innvilga søknad om bruk av snøskuter i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Suleskardheia. Ola Vigesdal Oftedal. Valle kommune og Sirdal kommune		2025/217

RS 98/25	Svar på søknad om bruk av snøskuter - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Åseral 2/16 - Stedjan - Tjurravaet - Frode Forgard	2025/1614
RS 99/25	Innvilga - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Åseral - Bortelid - Skrivaren - Pytten - maskinpreparering - Bortelid Fjellpark AS	2025/1574
RS 100/25	Innvilga søknad om helikoptertransport til Tverråknuden i frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 12/1, Sirdal kommune - Linjeproff AS	2025/1970
RS 101/25	Innvilga søknad om bruk av snøskuter i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Gjuvvatnet. 48/13 Tarald Nomeland. Valle kommune	2025/941
RS 102/25	Innvilga søknad om bruk av snøskuter i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Store Sandvatn 60/69 Tarjei T. Uppstad. Valle kommune	2025/1013
RS 103/25	Innvilga søknad om bruk av snøskuter i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde. 70/4 Arne Holskog. Valle kommune	2025/1012
RS 104/25	Svar på søknad - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Kvinesdal 191/5 - Knaben - Tine Galdal Kvinen	2025/1846
RS 105/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Åseral - Solbu - Kilen - Skikkestad - Sandvatn - snøskuter - Brå Beite og Sankelag Forening	2025/2209
RS 106/25	Revidert løyve. Delvis innvilga søknad om bruk av snøskuter til merking av vinterløyper og transport til turishyttene. DNT sør. Åseral, Bygland og Valle kommune. Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane Landskapsvernområde	2024/233
RS 107/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Bykle 10/2 - Seten - snøskuter - Olav Nesland	2025/1431
RS 108/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Bykle 10/4 - Trogumstjønne - Trogumsdalen - snøskuter - Bjørgulf Nesland	2025/1579
RS 109/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Dyraheio landskapsvernområde - Suldal 55/1 - Vestre Kaldafjell - helikopter - Leiv-Einar Aarhus	2025/5487
RS 110/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Dyraheio landskapsvernområde - Suldal 42/2 - Kyrkjesteinskaret - Vestre Kaldevatnet - helikopter - Tor Bjarne Flesjå	2025/5486
RS 111/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Vormedalsheia landskapsvernområde - Hjelmeland 39/1 - Hegnavatnet - helikopter - Trond Rød	2025/5115

RS 112/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Vormedalsheia landskapsvernområde - Hjelmeland 41/2 - Botn - helikopter - Petter Mæland	2025/5483
RS 113/25	Uttale - Steinsbuskardet - Hisdal biotopvernområde - Bykle 7/1 - Storrassdammen - gravearbeid - motorferdsel - ferdsel for kjeldesporing - sanering av forureining - Statkraft AS	2025/3911
RS 114/25	Innvilga - Motorferdsel i SVR - Vormedalsheia landskapsvernområde - Hjelmeland 38/1 - Stakkstøl - helikopter - Christian Fredrik Wyller	2025/4830
RS 115/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal 55/52 - Frafjordstølen - Giljastølen - helikopter - Eirik Frafjord	2025/4761
RS 116/25	Innvilga - frakt av ved og brensel til Stavskar turisthytte - motorferdsel i SVR - Åseral - Bygland - Valle - Bykle - Lakkenstova - Josephsbu - Gaukhei - Tjønndalen - Øyuvsbu - Håheller - Svartenut - Bossbu - Stavskar - snøskuter - DNT Sør	2024/233
RS 117/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal 62/3 - Blåfjellenden turisthytte - helikopter - Stavanger turistforening	2025/4157
RS 118/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde - helikopter - strukturtelling av villrein - Norsk villreinsenter sør	2025/4497
RS 119/25	Innvilga - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sandnes - Kjerag - bruk av drone - Sirdal i bilder	2025/4204
RS 120/25	Delvis innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Valle 64/150 - snøskuter - Lisbeth Marie Stumpf	2025/4253
RS 121/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Frafjordheiane - Sirdal - Sandnes - snøskuter - endring av køyrerute - kjentmannstur Kjerag - Ådneram - Sandnes Røde Kors Hjelpekorps	2025/4481
RS 122/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Fylkesvei 450 - ATV med belter - Agder fylkeskommune	2025/4361
RS 123/25	Delvis innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Valle 61/1 - Rolfsbu - Øyuvsvann - snøskuter - Ingrid Stumpf	2025/2531
RS 124/25	Delvis innvilga - motorferdsel i SVR - Valle og Bygland - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Vidalega - Lykkje - Gaukhei - Strondelegå - snøskuter - Karl Martin Matningsdal	2025/2835
RS 125/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal 62/1 - Blåfjellenden - helikopter - Blåfjell Beitelag - Erik Skjørestad	2025/4215

RS 126/25	Innvilga - Bleskestadmoen - motorferdsel i SVR - Dyraheio landskapsvernområde - Suldal - Bleskestadmoen 67/3 - Jonstøl 57/1 - helikopter - Stavanger turistforening	2025/4187
RS 127/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sirdal 12/1 - Sandvatn turisthytte - helikopter - Stavanger turistforening	2025/4157
RS 128/25	Innvilga - Jonstøl - motorferdsel i SVR - Dyraheio landskapsvernområde - Suldal - Bleskestadmoen og Jonstøl - helikopter - Stavanger turistforening	2025/4187
RS 129/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Dyraheio landskapsvernområde - Suldal - snøskuter - endring av løyve - Suldal fjellstyre	2025/4153
RS 130/25	Revidert løyve - delvis innvilga - motorferdsel i SVR - Åseral - Bygland - Valle - Bykle - Lakkenstova - Josephsbu - Gaukhei - Tjønndalen - Øyuvsbu - Håheller - Svartenut - Bossbu - Stavskar - snøskuter - DNT Sør	2024/233
RS 131/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sandnes 248/3 - Øvre Espedalsstøl - ATV - Unni Espedal	2025/2960
RS 132/25	Oppdrag til Miljødirektoratet - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområder - utredning av organisering av verneområdeforvaltere	2024/11823
RS 133/25	Revidert løyve - innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Valle 63/6 - Stedi - snøskuter - Hallvard Tveit Berg	2024/10844
RS 134/25	Innvilget - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Kvinesdal - Kvina gruver - Knaben - ATV - Direktoratet for mineralforvaltning	2025/3010
RS 135/25	Nytt vedtak - innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal 55/52 - Frafjordstølen - helikopter - Eirik Frafjord	2025/3235
RS 136/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal 55/52 - Frafjordstølen - helikopter - Eirik Frafjord	2025/3235
RS 137/25	Revidert løyve - delvis innvilga - motorferdsel i SVR - Valle og Bygland - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Vidalega - Lykkje - Gaukhei - Strondelegå - snøskuter - Karl Martin Matningsdal	2025/2835
RS 138/25	Innvilga - endring i løyve - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane - Valle 48/13 - Brokke - Svartenut - Gjuvvatnet - Berg - snøskuter - Olav Jan Nomeland	2024/11942
RS 139/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal 62/3 - Fidjastølen - helikopter - skjøtsel - Henning Furenes	2025/3688

RS 140/25	Innvilga - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområder - Sandnes - Sirdal - motorferdsel - snøskuter - beredskap i påska 2025 - Stavanger Røde Kors Hjelpekorps	2025/3690
RS 141/25	Innvilga - utsett frist for henting av stikker - motorferdsel i SVR - Valle - snøskuter - DNT Sør	2024/233
RS 142/25	Innvilga - endring av køyrerute - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Sirdal - Ådneram - Taumevatn - Storevatn - snøskuter - kjentmannsturar - endring av løyve - Speidernes beredskapsgruppe Sør-Vest	2025/3689
RS 143/25	Innvilga - Vormedalsheia landskapsvernområde - Hjelmeland 39/7 - Vasstøl - riving og bygging av utedo - Klarfrid og Svein Mæland	2025/4163
RS 144/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Vormedalsheia landskapsvernområde - Hjelmeland 39/7 - Vasstøl - helikopter - Klarfrid og Svein Mæland	2025/4184
ST 33/25	Eventuelt	

Arkivsaksnummer: 2025/4952

Saksbehandler: Ida Christine Apalnes

Dato: 20.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	25/25	27.05.2025

Behandling av søknad dispensasjon fra ferdselsforbudet. Steinsbuskardet - Hisdal biotopvernområdet.

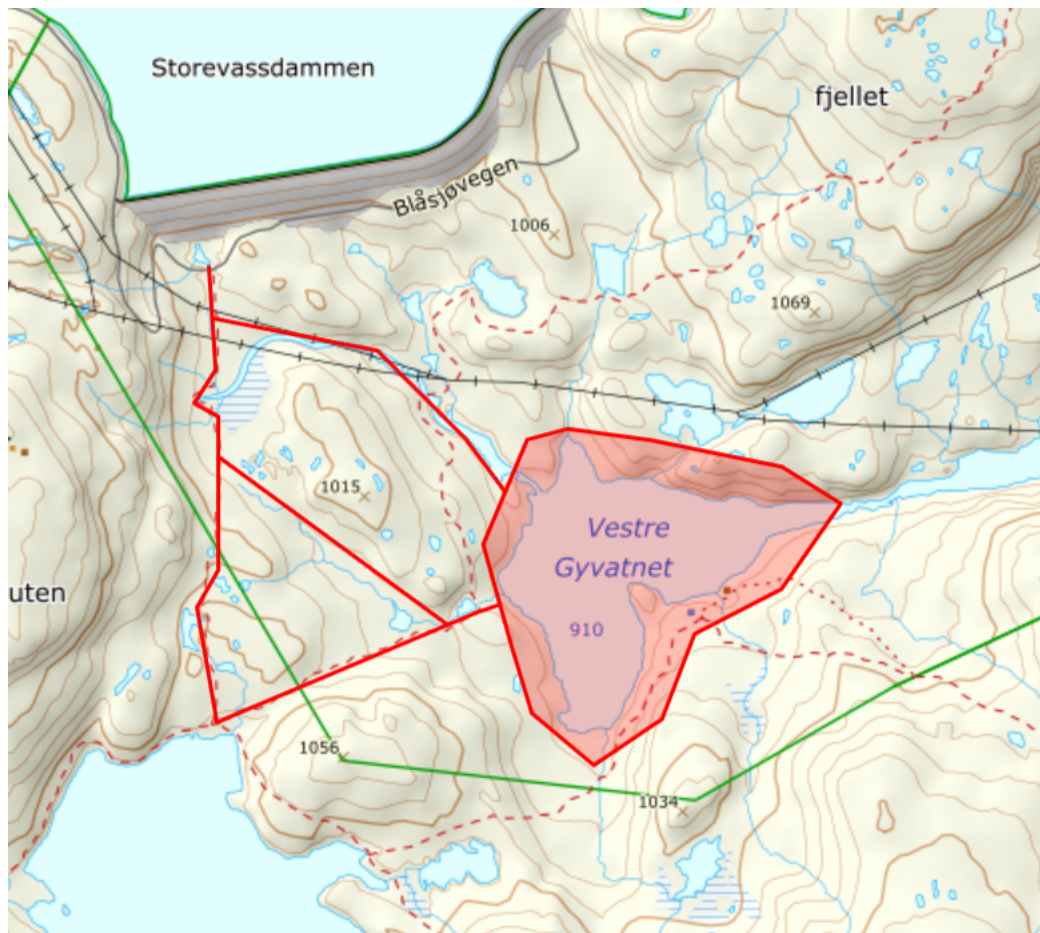
Forvalters innstilling

Med hjemmel i kap. 4 pkt. 2.4 i *Verneforskriften for Steinbuskardet – Hisdal biotopvernområde* får Ole Asbjørn Bergstøl dispensasjon fra ferdselsforbudet i sone A i Steinsbuskardet for å lete etter krigsminner ved Vestre Gyvatn. Dispensasjonen gjelder for Vestre Gyvatn, en sone på 100 meter rundt vannet samt for traseene mellom Storrassdammen og vannet. Dispensasjonen er gyldig for to dager i løpet av tidsrommet august-september 2025.

Med hjemmel i kap. 4 pkt. 2.1 får Ole Asbjørn Bergstøl avslag på delen av søknaden som omfatter søk på land utover nevnt sone på 100 m. fra Vestre Gyvatn.

Vilkår:

- Søket skal gjennomføres på dager Statkraft utfører arbeid under Storevassdammen
- Det skal ikke være mer enn tre personer i området
- Om det blir observert villrein på en avstand på 400 meter fra søksområdet skal søket utsettes til faren for forstyrrelse er forbi.

Kart over området der aktiviteten og ferdsel kan foregå markert med rødt område, og heltrukken rød strek.

Som begrunnelse for vedtaket blir det vektlagt at det kommer til å være omfattende forstyrrelser for villreinen i området rundt dalbunnen ved Steinsbuskardet grunnet Statkraft sitt arbeid under dammen i perioden juli-oktober 2025. Den omsøkte ferdselen på land knyttet til søket i Gyvatn har et begrenset omfang og vil ikke være en stor tilleggsforstyrrelse i perioden arbeidet under dammen pågår. Sonen på 100 meter rundt vannet er oppført som sikkerhet til dykkeren dersom det skal være nødvendig for dem å gå i land under søket. Verneområdestyret ønsker å begrense forstyrrelsene i området til dalbunnen nær dammen, og ferdsel videre oppover i høyden vil være uheldig for dyr som eventuelt oppholder seg sør for Vestre Gyvatn. Verneområdestyret avslår dermed deler av søknaden som omfatter søk på land.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Ole Asbjørn Bergstøl har søkt om dispensasjon fra ferdselsforbudet som gjelder i Steinsbuskardet – Hisdal biotopvernområde sone A. Bakgrunnen er ønske om å lete etter containere etter flyslipp fra andre verdenskrig. Søker har lokale opplysninger som tilsier at det kan ligge en container i eller rundt Vestre Gyvatn i Bykle kommune.

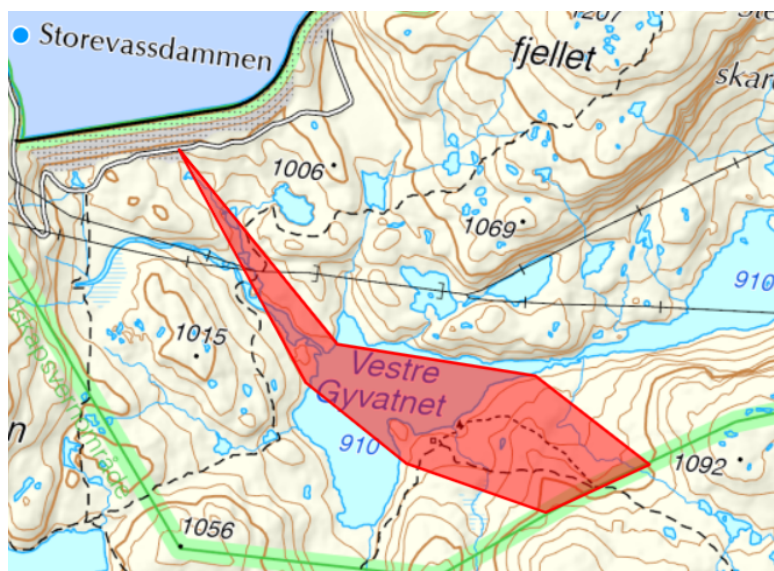
Letingen etter containeren skal etter planen foregå i løpet av 1-2 dager med 3 personer i perioden august-september 2025. Aktiviteten kommer til å foregå samtidig som Statkraft gjennomfører tiltak mot forurensing under Storevassdammen. Hovedaktiviteten vil være i

Vestre Gyvatn der to dykkere vil bruke undervannskutere for kartlegging under vannoverflaten. Det er søkt om bruk av kano for å komme til områdene sør-øst for vannet for å undersøke observasjoner som tidligere har vært gjort i området. Søket på land vil kun vare i en kort periode på et par timer. Overnatting vil skje utenfor selve restriksjonsområdet.

Undervannsskuterene er batteridrevne med propeller på størrelse med et stort brannslukningsapparat. Det skal ikke brukes aggregat eller annet utstyr som lager støy.

Tilkomsten til området er planlagt via Blåsjøveien. Nødvendig utstyr vil bli båret ned til vannet.

Bergstøl søkte om dispensasjon fra ferdselsforbudet med samme formål i 2024. Saken ble behandlet i AU møtet 21.06.2024, sak 27/24. AU ga avslag med begrunnelse om at søknaden gjaldt omfattende aktivitet over en lengre periode i et kritisk viktig område for villrein der det i lang tid har vært arbeid med å redusere ferdselen. I forbindelse med at Statkraft skal gjøre omfattende arbeid under Storevassdammen august-oktober i 2025, søker Bergstøl på nytt. Han ønsker å utføre søket mens dette arbeidet pågår slik at den samlede belastningen på villreinen blir minimal.

Kart over aktivitetsområdet for ferdsel på land markert i rødt.

I søknaden er det pekt på at rester fra flyslipp er av nasjonal historisk verdi. Om det det blir gjort funn, og om dette er av nasjonal verdi, vil gjenstandene bli overlevert til Hjemmefrontmuseet. Det kan også være aktuelt at noe blir lagret eller utstilt lokalt. Søker viser til forankring i nasjonal kulturminnepolitikk med Riksantikvaren som øverste kulturminnemyndighet.

Søker viser til at det ikke er registrert slipp i området utenom det lokale kilder viser til. Siden det er lite kjent, har det ikke blitt leita aktivt etter tidligere. At det trolig ligger noe under vann, samt ferdselsforbudet i området, har trolig en medvirkning til at det ikke har blitt oppdaget frem til nå.

Av det man kan lese ut fra søknaden har ikke Bergstøl noen formell tilknytning til kulturminnemyndigheten. Det er lagt ved referanser fra Vest-Agder museet og Setesdalmuseet der de viser til søkers lange engasjement for leiting etter krigsminne og formidling av historien. Det gir han gode forutsetninger for å gjennomføre arbeidet.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

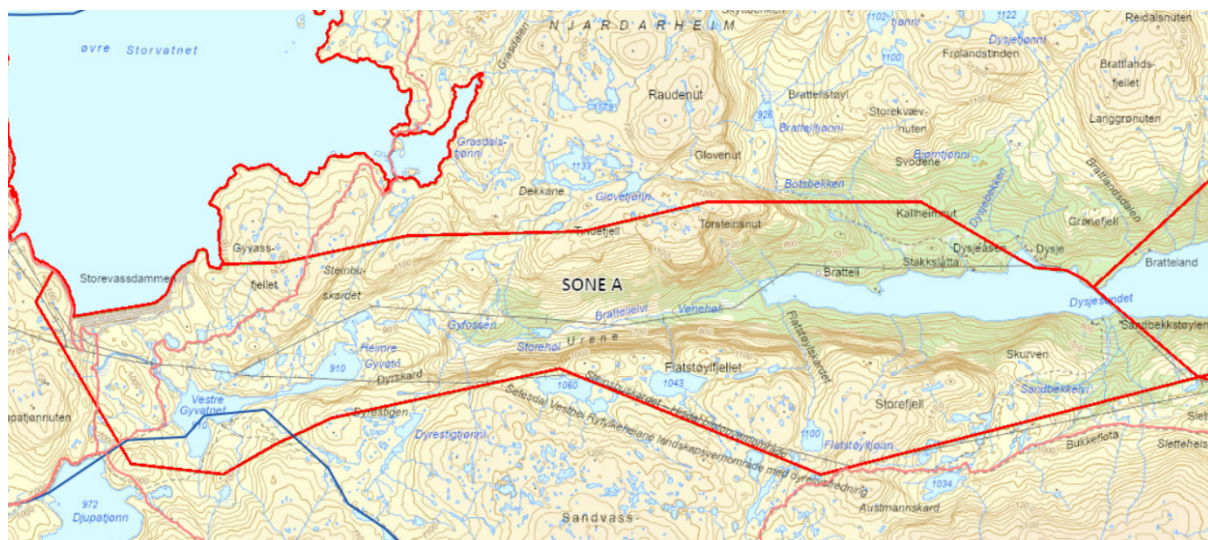

- Forskrift om vern av Steinsbuskardet – Hisdal biotopvernområde av 28.04.2000
- Forvaltningsplan for SVR, godkjent 2015.
- Naturmangfoldloven.

Hjemmelsgrunnlag

Steinsbuskardet – Hisdal biotopvernområde var verna ved kronprinsregents resolusjon den 28. april 2000. Formålet med vernet er etter kap. 3 i verneforskriften å sikre et særdeles viktig helårs leveområde med trekkveger og kalvingsområde for villrein i Setesdal Vesthei. Søknaden gjelder ferdsel i sone A der det jf. Verneforskriften kap. 4 pkt. 2.1 er forbud mot all ferdsel hele året. Etter kap. 4 pkt. 2.2 er det gjort unntak for ferdsel som følger veg og merka løyper, ferdsel som er nødvendig i forbindelse med tilsyn av sau, samt forebygging og utbedringer av skade på kraftanlegg. Etter kap. 4 pkt. 2.4 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra ferdselsforbudet om det ikke strider mot verneformålet.

Kartet nedenfor viser avgrensninger av restriksjonsområdet. Veg og merka løype ligger helt til venstre i kartet. Blå linje er merka vinterløype og svak rød farge er merka sommerløype.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldloven (NML)

Etter § 7 i Naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene i NML §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Forvaltningsmyndigheten må ved alle tiltak som omfatter naturmangfoldet, vurdere søknadene etter disse paragrafene.

NML § 8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapen om naturmangfoldet i området er henta fra lokalkunnskap, Miljødirektoratets sin naturbase, database for sensitiv artsdata og fra NINA sin GPS-merkeprosjekt på villrein i Setesdal Ryfylke. Kunnskapsgrunnlaget for å vurdere i hvilken grad transporten det er søkt om vil ha innvirkninger på verneverdiene og verneformålet er god. Det blir dermed lagt mindre vekt på § 9 om *Føre var-prinsippet* videre i vurderingen.

Setesdal Ryfylke villreinområde er i praksis delt i et nordområde og et sørområde langs akse Botvatn-Storevassdammen i Bykle. Eneste alternative trekkorridor nord-sør er i Steinsbuskardet og over Gyvassfjellet i vestre del av Sone A i Steinsbuskardet – Hisdal biotopvernområde. Områdene ved Gyvatn er også svært viktige villreintrekk vestover inn i Hjelmeland. Kartet nedenfor viser trekkoridorene slik de ligger i naturbase.

I arbeidet med delnorm 3 var trekkoridorene i Steinsbuskardet vurdert til å ha over 90% reduksjon i bruk. Den avgrensa bruken må ses i lyset av området i utgangspunktet er trangt

samtidig som dyrene må dele plass med infrastruktur i form av Storvassdammen, ved, kraftlinjer, turistløyper og Storsteinen turrsthytte. I tillegg kommer selve ferdselen i området, hovedsakelig på turistløypenettet, sammen med sauesanking og ved drift av kraftverksinstallasjonene. Selv om nivået på ferdselen er relativt avgrenset er likevel sumvirkningene av forstyrrelser i området for stor til at villreinen vil ta seg gjennom området.

Det er ikke registrert rødlista rovfugl eller andre sårbare arter eller økosystemer i det aktuelle området som kan bli påvirket av transporten i det tidspunktet det er søkt om

NML § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Den samla belastningen er langt på veg omtalt ovenfor. Setesdal Ryfylke villreinområde er av de nasjonale villreinområdene klart mest påvirket av kraftutbygging. Svartevassmagasinet sammen med Blåsjø utgjør til sammen omtrent 35 km sammenhengende stengsel for villrein for å kunne trekke øst/vest i heiområdet. Eneste alternative trekkområde er som nevnt Steinsbuskardet. Over utløpet av Ytre Storevatn fungerer trekket i noe omfang den tiden Svartevassmagasinet er godt under HRV.

Statkraft har fått dispensasjon til graving, motorferdsel og dispensasjon fra ferdselsforbudet under Storevassdammen i perioden juli- oktober 2025. I den forbindelse blir det mye aktivitet i et særdeles viktig leve- og trekkområde for villreinen.

NML § 11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver og NML § 12

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Tiltakshaver er ansvarlig for å gjennomføre tiltaket så miljøvennlig og så skånsomt ovenfor villreinen som mulig.

NML § 48 Dispensasjon fra vernevedtak

Steinbuskardet er et svært viktig og sårbart område for villreinen, og alle forstyrrelser i området er uheldig. Den omsøkte ferdselen er avgrenset i tid og omfang, og er svært begrenset i forhold til forstyrrelsene som kommer til å være i området august-oktober. Den omsøkte ferdselen vil derfor ikke påvirke verneverdiene og verneformålet nevneverdig i denne perioden. Som et vilkår skal søket i Veste Gyvatn gjennomføres samtidig som Statkraft utfører sitt arbeid under dammen.

Konklusjon

Den omsøkte ferdselen på land knyttet til søket i Gyvatn har et begrenset omfang og vil ikke være en stor tilleggsforstyrrelse i perioden arbeidet under dammen pågår, og det blir gitt dispensasjon på vilkår. Det er ikke ønskelig med ferdsel utenfor dalbunnen ved Steinsbudskardet, og ferdsel videre oppover i høyden vil være uheldig dyr som eventuelt oppholder seg sør for Vestre Gyvatn. Delen av søknaden som omfatter søk på land blir dermed avslått.

Arkivsaksnummer: 2023/7249

Saksbehandler: Ida Christine Apalnes

Dato: 20.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	26/25	27.05.2025

Behandling av søknad om utsatt frist for rivning av gammel hytte. Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Åseral kommune. 2/15 Edgar Sundbø.

Forvalters innstilling

Med hjemmel i forvaltningsloven § 35 a endrer verneområdestyret styrevedtak, sak 42/23 om frist for rivning av gammel fritidshytte på gnr./bnr. 2/15 i Åseral kommune til 31.10.2025. Vedtaket blir begrunnet med at vinteren har vært dårlig med tanke på føreforhold for transport av materiale, og at utsetting av rivningen for resten av den gamle hytten gjør det mulig for søker at å ha en praktisk ordening for toalett og oppbevaring av utstyr frem til nytt vedskjul er bygget. Løyve om oppsett av vedskjul på 12m² BYA ble vedtatt i styresak 36/24.

Før øvrig gjelder vilkår som angitt i sak 36/24.

Ettersom tiltakshaver har hatt flere år på å gjennomføre rivningen, ser ikke verneområdestyret det som hensiktsmessig å gi utsettelse frem til 2027. Det er viktig at vilkår i byggesaker gjennomføres. En åpning for å behandle saken på nytt, der man ønsker et annet utfall i saken vil kunne skape presedens for allerede behandlede saker. I dette tilfelle er det snakk om utsetting om rivningen av hensyn til praktiske årsaker, og ikke at søker ønsker å beholde hytten. Vær og føreforhold i verneområdet kan gi uforutsette forsinkelser for gjennomføring av tiltak. Verneområdestyret anser 3 måneder som tilstrekkelig for å få transportert inn nødvendige materialer til oppsett av nytt vedskjul og for å gjennomføre rivningen.

Varsel om bruk av tvangsmulkt og mulig tvangsgjennomføring

Forvaltningen har anledning til å benytte tvangsmulkt for å sikre etterlevelse av pålegg om retting jfr. naturmangfoldloven § 73 og forvaltningsloven § 16. Det gjøres også oppmerksom på at dersom vedtaket om retting ikke etterkommes av den ansvarlige, kan fjerning gjennomføres fysisk av forvaltningen, jfr. naturmangfoldloven § 71. Utgifter til slik retting kan kreves dekket av den ansvarlige.

Verneområdestyret varslar herved om at det vil bli vurdert å bruke tvangsmulkt etter naturmangfoldloven § 73 dersom byggetiltaket ikke blir fjernet innen ny frist fastsatt ovenfor. Aktuell størrelse på tvangsmulkt vil være 1000,- pr dag, og en tvangsmulkt vil kunne løpe fra og med 31.10.2025.

Samtidig varsles det også om at det kan bli aktuelt med tvangsgjennomføring dersom pålegget ikke følges.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Edgar Sundbø ble av verneområdestyret 23.11.2023 pålagt å rive en eldre fritidshytte på eiendommen gnr./bnr. 2/5 i Åseral kommune. Bakgrunn for pålegget var at rivning av det gamle hytta var en forutsetning for løyvet om oppsett av ny hytte. Frist for gjennomføring var satt til 01.01.2017, senere utsatt til 30.07.2025.

Verneområdestyret varslet i samme sak bruk av tvangsmulkt om pålegget ikke ble etterfulgt. Sundbø har ikke klaget på vedtaket.

Verneområdestyret ga løyve til oppsett av nytt vedskjul 23.10.2024, sak 36/24. Som et vilkår for oppsett av nytt bygg skulle det gamle vedskjulet være revet først. I sak 36/24 ble frist for rivning av den gamle hytta opprettholdt.

Oversiktsbilde av eiendommen. Ny hytte (blå), gammel hytte (rød), gammelt vedskjul (oransje), plassering til nytt vedskjul (grønn).

Vinteren 2025 var krevende med tanke på skuterføre, og Sundbø forteller om utfordringer knyttet til innkjøring av materiale for nytt vedskjul. Den gamle hytta blir brukt som utedo og oppbevaring av utstyr og verktøy som er nødvendig for oppsettet av det nye vedskjulet. For å unngå at utstyret blir liggende under stålplater og presenning under byggingen av det nye vedskjulet, søker Sundbø igjen om utsatt frist for rivningen av den gamle hytta. I telefonsamtale med forvalter 05.05.2025 understreker han at det ikke handler om å ha to hytter på eiendommen, men for å kunne få til en praktisk løsning i byggefasen. Hytten skal rives så fort vedskjulet er på plass.

I e-post sendt forvalteren 04.05.2025 informerer Sundbø at det gamle vedskjulet på ca. 10,5m² er revet og at planen er å rive inngangspartiet på den gamle hytta på ca. 2 m². Dette arbeidet er påbegynt. Gjenværende størrelse på den gamle hytta vil da tilsvarende størrelsen på det nye vedskjulet. Sundbø søker om utsettelse frem til fristen for oppsett av vedskjulet satt til 30.07.2027.

Den gamle hytta. Rivningen av inngangspartiet/påbygget er påbegynt, og vil bli ferdig i løpet av juni.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.4.00.
- Forvaltningsplan for SVR, godkjent 2015.
- Naturmangfoldloven.
- Forvaltningsloven

Hjemmelsgrunnlag

Setesdal Vesthei – Ryfylkeheiane landskapsvernområde var verna ved Kronprinsregents resolusjon av 28. april 2000.

Formålet med vernet går frem av kapittel III i Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på et sammenhengende, særpreget og vakkert naturområde med urørt fjell, hei og fjellskogsområder med særpreget plante- og dyreliv, stølsområder, beitelandskap og kulturminner.
2. Å ta vare på et sammenhengende fjellområde som leveområde for den sørligste villreinstammen i Europa.

Forvaltningsplanen for SVR setter gitte retningslinjer for saksbehandling av byggesaker. Her heter det at maksimal bebyggd areal settes til 50m² (BYA) for eksisterende fritidshytter, inkludert eksisterende uthus.

Verneområdestyret fattet vedtak om å rive den gamle hytten med frist for gjennomføring 30.07.2025. Verneområdestyret kan vedta å utsette fristen for rivning og løpende tvangsmulkt med hjemmel i forvaltningsloven § 35 bokstav a. Etter denne paragrafen kan et

forvaltningsorgan gjøre om sitt eget vedtak uten at det påklaget om vedtaket ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser.

Vurdering

For vurdering av de miljørettslige prinsippene i NML §§ 8 til 12 vises det til sakene 42/23 og 36/24.

Det er viktig at vilkår satt i byggesaker som allerede er vedtatt opprettholdes. En åpning for å behandle saken på nytt, der man ønsker et annet utfall i saken vil kunne skape presedens for allerede behandlede saker. I dette tilfelle er det snakk om utsetting om rivningen av hensyn til praktiske årsaker, og ikke at søker ønsker å beholde hytten. Vær og føreforhold i verneområdet kan gi uforutsette forsinkelser for gjennomføring av tiltak. Vinteren 2024-2025 var kort og varm, og vinduet for transport med snøskuter var smalt. Forvalteren har forståelse for at med bakgrunn i en dårlig vinter, er det behov for å utsette fristen noe, slik at det er mulig å få til en praktisk løsning med oppbevaring av materialer og toalett frem til nytt vedskjul er på plass.

Konklusjon

Ny dato for rivningen av hytten blir satt til 31.10.2025. Ettersom tiltakshaver har hatt flere år på å gjennomføre rivningen, ser ikke verneområdestyret det som hensiktsmessig å gi utsettelse frem til 2027. Det blir samtidig varslet om mulig bruk av tvangsmulkt dersom tiltaket ikke er gjennomført innen ny dato.

Arkivsaksnummer: 2021/7156

Saksbehandlar: Jørn Trygve Haug

Dato: 20.05.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	27/25	27.05.2025

Vedtak om bruk av tvangsmulkt. Gjuvasslega 48/13. Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Valle kommune.

Forvaltar si innstilling

Verneområdestyret syner til vedtak 8.11.2021, sak 33/21, der Olav Jan Nomeland, gnr. 48, bnr. 13 Gjuvasslega i Valle kommune, vart gjeven pålegg om å rive 6,8 m² av verandaen på sørsida av hytta. Frist for å rive denne og frakte den ut av verneområdet, var sett til 1.11.2022. Etter kontroll 18.3.2025 er det dokumentert at pålegget ikkje er følgt opp.

Med heimel i naturmangfaldslova § 73 vert Olav Jan Nomeland pålagt ein løpande dagmulkt på kr. 1000 om verandaen ikkje er fjerna og frakta ut av verneområdet innan 1.8.2025.

Dagmulkta løpar til forvaltningssekretariatet får dokumentasjon på at tiltaket er gjennomført. Ved bruk av helikopter til å frakte ut materialane må det søkast særskild om dette.

For å unngå tvangsmulkt må tiltakshavar fjerne delar av verandaen og frakte denne ut av verneområdet innan 1.8.2025.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Grunneigar på Gjuvasslega, Olav Jan Nomeland, vart i møte i verneområdestyret 8.11.2021, sak 33/21, gjeven pålegg om fjerning av delar av verandaen på sørsida av hytta han eig på Gjuvasslega gnr. 48, bnr. 13 i Valle kommune. Utan søknad var det sett opp ein veranda på totalt 11,8 m² og med maksimal høgde 1,35 m frå bakkenivå. Verneområdestyret godkjende at 5 m² av denne kunne behaldast, resten måtte rivast.

Frå tidlegare var det bygd ein låg veranda med storleik om lag 4 m² på austsida av hytta. Total mengde tillate veranda var etter dette 9 m².

Frist for riving av den ikkje godkjende delen av verandaen vart sett til 1.11.2022.

På oppdrag for SVR gjennomførte Statens naturoppsyn 18.3.2025 kontroll av nokre byggetiltak i verneområdet. Det vart registrert at aktuelle verande ikkje var riven og frakta ut av verneområdet slik det var gjeve pålegg om. Bilete av verandaen er teken inn nedanfor.

Bilete av verandaen på sørsida av hytta. Biletet er teken 6.7.2021.

Bilete teken 18.3.2025.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- *Naturmangfoldloven.*
- *Lov om tvangsfullbyrdelse*
- *Lov om Statens innkrevingsssentral (SI-loven)*
- *Forskrift til SI-loven (SI-forskriften)*
- *Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven til statsforvalterne og nasjonalpark- og verneområdestyrer, vår ref. 2021/696.*

Heimelsgrunnlag

For å sikre at vedtak og pålegg vert gjennomført kan verneområdestyret vedta bruk av tvangsmulkt etter § 73 i naturmangfaldslova. Varsel om dette vart sendt grunneigar 15.4.2025. Aktuell storleik på tvangsmulkt vart oppgjeven til 1000 kr. dagen og med verknad frå 1.7.2025 om ikkje pålegget er følgt opp innan den tid. Til varselet har grunneigar kommentert at han vil fjerne verandaen innan 1. juni.

Etter tvangsfullbyrdeloven § 7-2 bokstav d er vedtaket tvangsgrunnlag etter «beslutning om tvangsmulkt ... truffet av offentlig myndighet med hjemmel i lov». Tvangsmulkten kan innkreves av Statens innkrevingsssentral, eller namsmyndigheten jf. Lov om States innkrevingsssentral §2-11 jf. Forskrift til lovens §1 (1) bokstav f

Det er Statens innkrevingsssentral som krev inn tvangsmulkta på vegne av verneområdestyret jf. Lov om statens innkrevingsssentral § 2 – 11 jf. forskrift til lovens § 1 (1) bokstav f. Pengane går til staten.

Vurdering

For å oppretthalde respekten for vernereglane og dei vedtak som vert fatta er det viktig at pålegg om retting etter naturmangfaldslova vert følgt opp. Tiltakshavar har hatt god tid til å rive delar av verandaen slik det vart gjeven pålegg om. Når det no ikkje er gjort bør det følgjast opp med vedtak om tvangsmulkt.

Som tiltakshavar vart varsla om bør det vedtakast ein løpande tvangsmulkt på kr. 1000 pr. dag, og med verknad frå 1.8.2025. Ut i frå dette har tiltakshavar moglegheit til å gjennomføre pålegget før tvangsmulkta tar til å løpa.

Konklusjon

Det vert vedteken bruk av tvangsmulkt etter naturmangfaldslova § 73 for manglande gjennomføring av pålegg om riving av veranda på Gjuvasslega gnr. 48, bnr. 13 i Valle.

Arkivsaksnummer: 2025/3737

Saksbehandlar: Jørn Trygve Haug

Dato: 16.05.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	28/25	27.05.2025

Søknad om dispensasjon til riving og gjenoppbygging av stølshus på Rettlandshommå i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 64/1, Gjesdal kommune - Foreningen for stølsliv og friluftsliv i indre Gjesdal

Vedlegg:

- 1 Rettlandshommå - Søknad om gjenoppbygging
- 2 Rettlandshommå - Kart og foto
- 3 Rettlandshommå - Avtale om bruksrett

Forvaltar si innstilling

I medhald av §2, §3, punkt 1.1 og §3, punkt 1.3, bokstav a i verneføreskrifta for Frafjordheiane landskapsvernområde får «Foreningen for stølsliv og friluftsliv i indre Gjesdal» dispensasjon til å rive og gjenoppbygge eit stølshus på Rettlandshommå, bnr/gnr, 64/1 i Gjesdal kommune.

Den nye bygningen skal ha same storleik som bygningen som står der i dag, 14 m² (BYA) og mønehøgde på 3.2 m, og eksisterande fundament i naturstein skal gjenbrukast.

Verneområdestyret legg til grunn at «Foreningen» så langt som mogleg følgjer tilrådingane som Rogaland fylkeskommune har gitt i sin uttale frå 24.04.2025 og vilkår i Gjesdal kommune sin eventuelle dispensasjon. Dette inneberer takteking med bølgeblekk, liggande kledning og listverk likt eksisterande bygg, samt at vindauge og dører kopierast og at den nye bygningen får same farge som den gamle.

Vedtaket blir grunngjeve med at oppføring av ein ny bygning med same storleik og utforming som den gamle, ikkje vil ha negativ innverknad på verneverdiane knytt til landskapet. Ein viss auke i bruken av stølen blir heller ikkje vurdert til å ha nemneverdig negativ innverknad på naturmangfaldet i område.

Verneområdestyret må få beskjed så snart byggearbeida er slutført. Byggearbeida vil bli kontrollert etter at dei er avslutta.

Dispensasjonen blir gitt med desse vilkåra:

- Byggearbeida må skje så skånsamt som råd i høve til naturomgjevnadane
- Alt avfall frå byggearbeida som ikkje blir brukt må fraktast ut av verneområde

- Dispensasjonen gjeld fram til 27.05.2028

I medhald av §2, §3, punkt 5.1 og §3, punkt 5.3, bokstav a i Forskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernområde, får «Foreningen for stølsliv og friluftsliv i indre Gjesdal» dispensasjon til å bruke helikopter til transport av materialar, utstyr og rivingsmaterialar i samband med riving og gjenoppbygging av eit støls hus på Rettlandshommå.

Dispensasjonen gjeld for inntil 6 transportar frå Giljastølen haust og tidleg vinter, 15.08.2026-15.02.2027. Flyging frå dalbotn og flyging seinvinter, vår og sommar må unngåast av omsyn til ein hekkelokalitet for ein raudlista fugleart.

Dispensasjonen blir gitt med desse vilkåra:

- For å redusere forstyrning av bufe, vilt og fotturistar, skal helikopteret ikkje flyge lågare enn 300 m over bakken mellom landingspunkt
- Om det blir observert villrein innanfor ein avstand på 400 m. frå landingspunktet skal landing utsettast til faren for forstyrring er over

Kart over flygerute og landingspunkt

Tiltaket vil krevje samtykke frå grunneigar og dispensasjon frå Gjesdal kommune etter plan- og bygningslova og lov om motorferdsel i utmark

... slutt på innstilling ...

Saksopplysninger

Bakgrunn for søknaden

Viser til søknad frå 20.03.2025 og verneområdeforvaltar si synfaring på staden 30.04.2025.

Foreningen for stølsliv og friluftsliv i indre Gjesdal [Om foreningen](#) søker om dispensasjon om riving og gjenoppbygging av eit støls hus på Rettlandshommå om lag 150 m innfor grensa til Frafjordheiane landskapsvernområde. Det ligg føre ei avtale om bruksrett med grunneigar.

Det eksisterande stølshuset har ein storleik på 14 m² (BYA), ei mønehøgde på 3.2 m og står på eit fundament av naturstein med ei høgde på 0.5 m. Bygningen er sett opp med 3-tomms bindingsverk og har liggande kledning og bølgeblekktak. Stølshuset frå 1930-talet har råteskadar og berer preg av manglande vedlikehald. Det søkast derfor om å rive bygningen. Det søkast og om å sette opp ein ny bygning med tilsvarande storleik på dei same murane. I følge søknaden skal den nye bygningen ha torvtak og ståande villmarkskledning.

Når bygningen er ferdig vil den stå open og kan brukast til dagsbesøk og overnatting av grunneigar, foreninga sine medlem og andre som ferdast i område. Foreningen har rydda og merka den gamle ferdelsesvegen frå dalen og opp til Rettlandshommå, og ønskjer etter kvart å rydde heile den gamle ferdelsesvegen over til Frafjord.

Planen for byggeprosjektet er å hente ut tømmer i lokal skog i Dirdal og sage opp bygningsmaterialar på eige sagbruk i 2026. Byggearbeida skal etter planen bli ferdigstillast i løpet av 2027.

Det søkast derfor og om inntil 6 helikoptertransportar for å frakte opp materialane i løpet av februar/mars 2027.

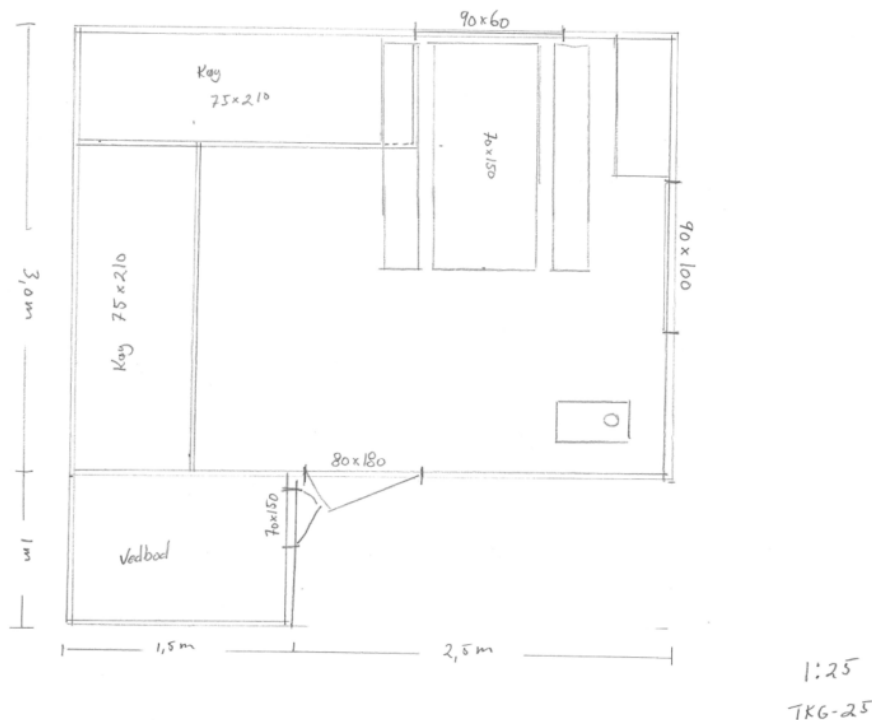

Foto av eksisterande bygning på Rettlandshommå. Foto: SVR.

Rettlandshomma

Fasadeteikning for ny bygning på Rettlandshomma.

Planteikning for ny bygning på Rettlandshomma.

Gjesdal kommune sendte 11.04.2025 søknaden til Rogaland fylkeskommune for uttale. I sin uttale frå 24.04.2025 er fylkeskommunen positiv til tiltaket, men ønskjer at den nye bygningen skal få ei utforming meir lik den gamle bygningen enn det søknaden legg opp til. Dette inneberer mellom anna at den nye bygningen bør ha bølgeblekktak, liggande kledning og listverk likt eksisterande bygg, samt at vindauge og dører kopierast og at den nye bygningen får same farge som den gamle.

Endeleg vedtak om utforming blir fatta gjennom Gjesdal kommune si handsaming etter plan- og bygningslova.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernområde av 30.01.2004.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015
- Naturmangfaldslova

Heimelsgrunnlag

Frafjordheiane landskapsvernområde og dei tilgrensande naturreservata Ørestø og Migaren vart oppretta ved Kronprinsregenten sin resolusjon 19.12.2003. Direktoratet for naturforvaltning vedtok 30.01.2004 ei mindre endring i verneforskrifta

Føremålet med opprettinga av Frafjordheiane landskapsvernområde er etter §2 mellom anna:

- å ta vare på eit representativt, særprega og vakkert landskap, med bratte fjord- og dalsider via lågheiar opp til glattskurt høg fjell.
- å ta vare på vatn og vassdrag, viktige leveområde for eit særmerkt plante-og dyreliv, geologiske landskapsformer, samt beite- og stølslandskap med automatisk freda og nyare tids kulturminne.

Vidare heter det at *"Allmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med lita grad av teknisk tilrettelegging"*.

Byggetiltak i verneområdet blir regulert av verneforskrifta si §3, punkt 1.1 Her heiter det at det må ikkje gjerast inngrep som vesentleg kan endra eller verka inn på landskapet sin art eller karakter. Vidare heitar det at med dei unntak som følgjer av forskrifta pkt. 1.2 og 1.3, er det mellom anna er forbod mot inngrep som: *"oppføring og ombygging av bygningar"*.

I verneføreskrifta sin §3, punkt 1.3 blir det rekna opp ein del byggetiltak som forvaltningsstyresmakta etter søknad kan gje løyve til. Under bokstav a finn ein tiltaket *«Ombygging og utviding av eksisterande bygningar og anlegg i samsvar med forvaltningsplanen»*.

Etter verneområdeforvaltar si vurdering kjem tiltaket inn under §3, punkt 1.3, bokstav a, og krev derfor dispensasjon etter dette punktet i verneføreskrifta for å kunne gjennomførast.

I Forvaltningsplan for verneområda i SVR blir byggesaker omtala på s. 25-32. Her står det mellom anna i kapittel 2.3.4 at stølshus og driftehytter kan reataurerast/ombyggast innafor eksisterande areal.

Motorisert ferdsel i verneområdet vert regulert av verneforskrifta §3, punkt 5.1. Her heter det at motorferdsel er forbode på land og i vatn. I §3, punkt 5.3a. heter det vidare at forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til bruk av båt med motor, motorkjøretøy på frosen eller snødekt mark, eller luftfartøy i samband med *"..... transport av varer inn til hytter og støler, transport av materialar til vedlikehald og byggearbeid på hytter, klopper o.l....."*.

Omsøkte tiltak kjem etter vårt syn inn under §3 punkt 5.1 og krev derfor dispensasjon etter §3, punkt 5.3. bokstav a for å kunne gjennomførast.

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Frafjordheiane landskapsvernområde.

Vurdering

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Byggeplassen på Rettlandshommå ligg på ein open stølsvoll 630 moh i eit storkupert landskap rett over tregrensa. Stølsvollen er i ei tidleg attgroingsfase med oppslag av bjørk, rogn og vier, samt innslag av blåbær og hårfrytle. Vegetasjonen består elles av vanlege grasartar. Det står eit eldre stølshus på 14 m² på staden og det går ein merka sti går opp hit frå dalen.

Denne delen av Frafjordheiane blir i liten grad brukt av villreinen og denne låge bruken har vore mønsteret sidan 1990-talet, og i www.dyreposisjoner.no er det ikkje registrert GPS-plott i området i perioden 2006-2025. Kunnskap om naturmangfaldet i området baserer seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no), samt tilsvarande informasjon i Temakart Rogaland. Her er det registrert ein eldre hekkelokalitet for ein raudlista fugleart som ligg nærare Rettlandshommå enn den tilrådde omsynssona for den aktuelle arten. Så langt forvaltningsstyresmakta kjenner til etter søk i Naturbase, er det ikkje registrert anna informasjonen om prioriterte arter, trua eller nær trua arter på Norsk raudliste for arter 2021 eller andre verdifulle arter. Det er heller ikkje informasjon om utvalde naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk raudliste for naturtypar 2018 eller andre verdifulle naturtypar. Det er ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike arter og/eller naturtypar i det aktuelle område.

Kunnskap om kulturminne i området baserer seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase Askeladden, samt tilsvarande informasjon i Temakart Rogaland. Her er det ikkje registrert kulturminne ved Rettlandshommå.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere tiltaket si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som tilstrekkeleg til at forvaltningsstyresmakta kan fatte vedtak i saka. §9 om "Føre var prinsippet" vil derfor bli tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. Utover det aktuelle stølshuset og den merka turstien, er det ikkje tekniske inngrep ved Rettlandshommå. Det er ikkje gitt andre motorferdselsløyve i område og bruken av turstien er svært avgrensa. Den samlag belastninga på naturmangfaldet i område blir derfor vurdert til å være låg.

Gjenoppbygging av stølshuset vil ikkje endre landskapet sin art og karakter.

Byggearbeida og helikoptertransportane det blir søkt om blir vurdert til å medføre ei viss forstyrring av dyrelivet i område. Det er derfor viktig at særleg helikoptertransportane blir gjennomført ei tid på året kor den nemnte hekkelokaliteten for ei raudlista fugleart ikkje blir påverka. På grunn av topografien på staden vil ikkje ferdsel på turstien og byggeverksemd på Rettlandshommå medføre nemneverdig forstyrring av hekkelokaliteten. Etter verneområdeforvaltar sitt syn vil derfor tiltaket det er søkt om berre i liten grad føre til større belastning på økosystemet i område (§10).

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. Etter verneområdeforvaltar si vurdering er bruk av helikopter den einaste aktuelle transport måten til staden.

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar. Tiltakshavar er fullt og heilt ansvarleg for ei miljømessig god løysing.

Konklusjon

Etter verneområdestyret si vurdering vil tiltaket det er søkt om i liten grad ha negativ innverknad på verneverdiane knytt til landskap og naturmangfald, og vil ikkje være i strid med verneføremålet for Frafjordheiane landskapsvernområde.

Til Gjesdal kommune og Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane

Søknad om gjenoppbygging av jaktbu/stølshus i Rettlandshommå - Rettland Gardsnr 64 Br 1.

Støls- og jaktbua i Retlandshommå ble oppført på 1930-tallet. Det er en liten hytte som ble bygget i nærheten av en eldre høyløe. Høyløa er fremdeles avmerket på kart, men det er kun steintuftene som er synlige i dag. Hytta ble brukt i forbindelse med høyslått, jakt og fiske.

Den bærer i dag preg av manglende vedlikehold, og vil om noen år stå i fare for å rase sammen. Vi søker nå om å rive og bygge Retlandshommå opp på ny, og på den måten oppfylle foreningens og grunneiers ønske om å sette i stand og bevare Rettlandshommå.

Foreningen har etter avtale med Grunneier ryddet og merket/ nødlet den gamle stien opp til Retlandshommå. Fra gammelt av var dette en del av den viktige ferdselsvegen mellom Øvstabødalen og Frafjord. Foreningen ønsker også å koble sammen stien til Retlandshommå med Foreningens løypenettverk ved Vallresknuden og Vallresbu.

Retlandshommå vil kunne være base for grunneier og leietakere i forbindelse med tilsyn og sanking av beitedyr, jakt og fiske og samtidig legge til rette for at både grunneier og grunneiers familie og etterkommere kan nytte Retlandshommå til dagsbesøk/overnatting. I tillegg vil andre som ferdes i fjellet kunne nytte den som ei sikringsbu.

Bygget er satt opp med 3-tomms bindingsverk – målene er 3,1m x 4m, samt en vedbod på ca 1,5m². Yttervegger er i stående kledning og taket er dekket med stålplater. Vi ønsker å sette opp nytt bygg mest mulig likt det opprinnelige bygget. Yttervegger ønsker vi å kle med stående villmarkskledning. På taket ønsker vi å legge torvtak slik at hytta skal passe enda bedre inn i terrenget. Planen er å gjenbruke samme de samme steinene som fundament.

Foreningen skal ha ansvar for finansering og bære alle kostnader forbundet med riving, fjerning av bygningsrester og oppføring av ny bygningsmasse. Foreningen skal også bære alle kostnader knyttet til vedlikehold og drift av Retlandshommå (jf avtale mellom stølsforeningen og grunneier)

Støls- og jaktbua vil som alle våre andre bygg, være stengt for overnatting i perioden 15.oktober til 15.april. Vi tenker derfor at dette prosjektet ikke vil kunne komme i konflikt med eventuelt skredutsatt område.

Planen er å hente ut tømmer i løpet av vinteren 2026 i lokal skog i Dirdal og sage denne opp til bjelker, kledning, sperr, sutaksbord og kledningsbord, på vårt eige mobile sagbruk.

Vi tenker videre å frakte materialene opp med helikopter i løpet av februar/ mars 2027 – Totalt 5-6 hiv. Målet er at byggearbeidet ferdigstilles i løpet av 2027.

Ålgård 20.mars 2025

mvh

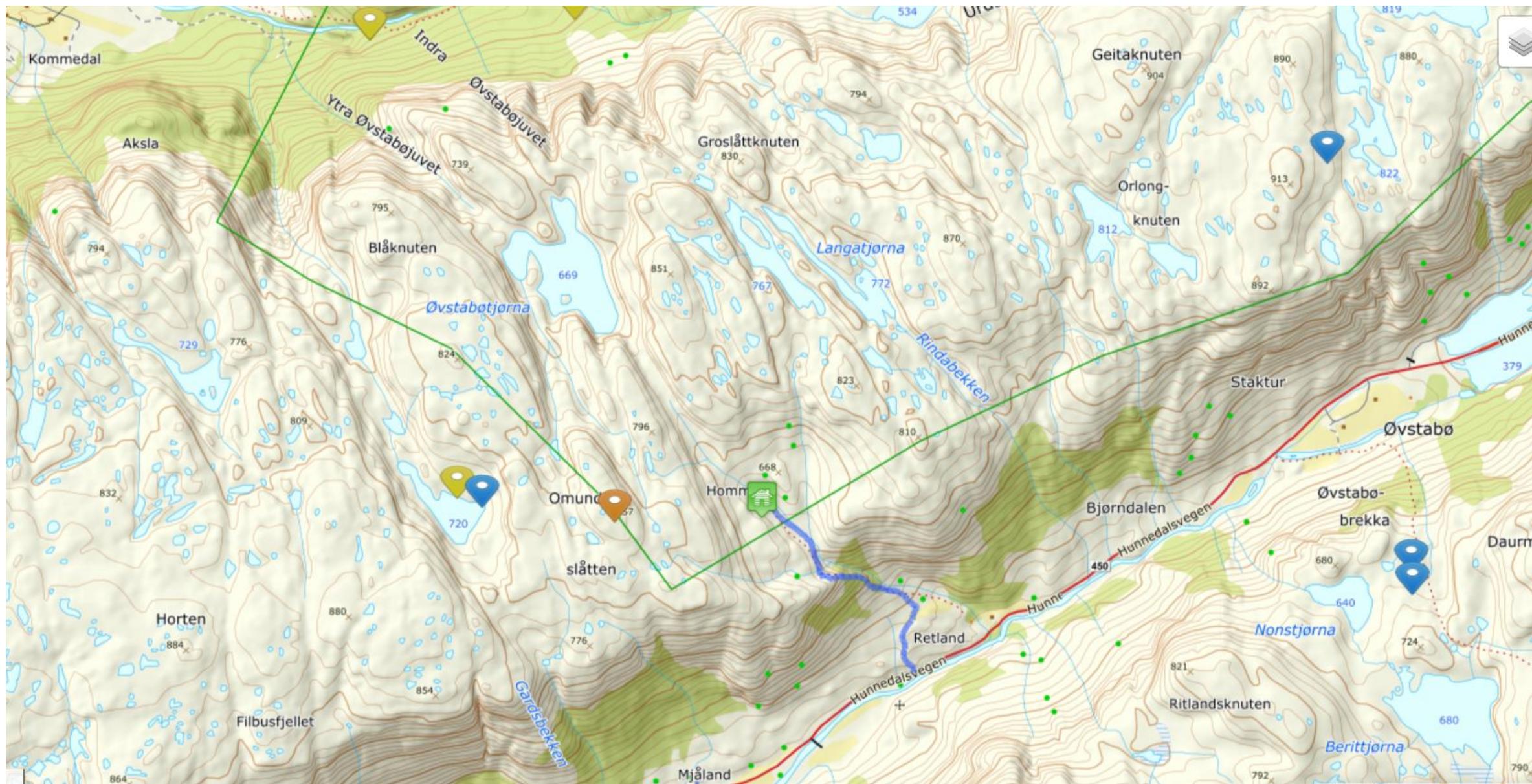
Tom K Gilje

Leder, Foreningen for stølsliv og friluftsliv i indre Gjesdal

Vedlegg:

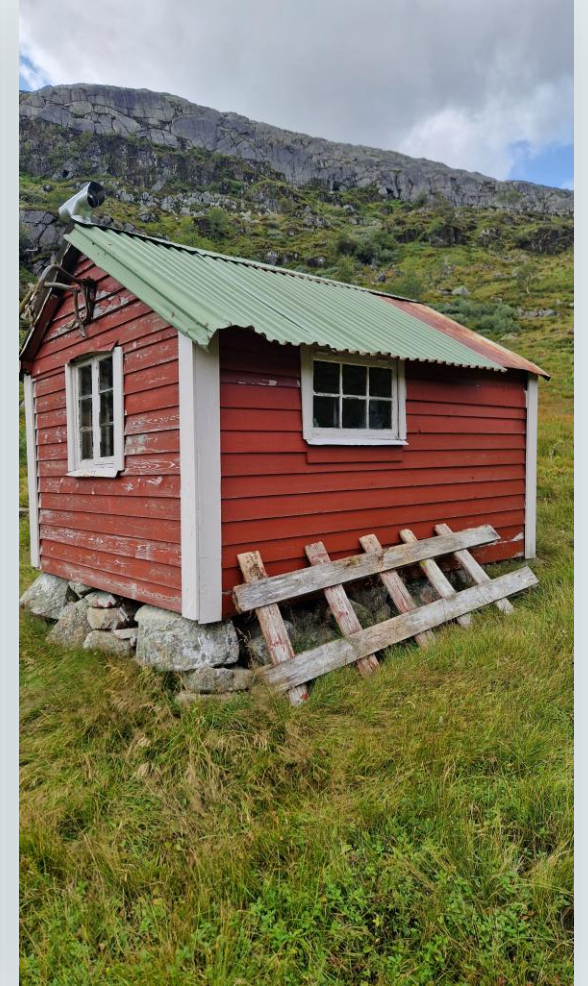
- a) Situasjonsskart
- b) Bilder 2024
- c) Bygg- og plantegninger
- d) Avtale grunneiere
- e) Bekreftelse landbruksformål

Rettlandshomma

Ca 3,1m x 4m + vedbod

Avtale om bruksrett

Det er i dag inngått følgende avtale om bruksrett («**Avtalen**») mellom:

1. Den til enhver tid eier av eiendommen gnr. 64, bnr. 1 (Retland) i Gjesdal kommune («**Grunneier**»)

og

2. Foreningen for stølsliv og friluftsliv i indre Gjesdal, org.nr. 922 047 219 («**Foreningen**»).

Grunneier og Foreningen er hver for seg betegnet som «**Part**» og samlet som «**Partene**».

1. Bakgrunn

Ved inngåelse av denne Avtalen står det en gammel støls- og jaktbu («**Retlandshommå**») på eiendommen gnr. 64, bnr. 1 i Gjesdal kommune («**Eiendommen**»). Retlandshommå hører til gården Retland som er eid av Grunneier Odd Arne Aadneram. Retlandshommå ble oppført på 1930-tallet og bærer preg av manglende vedlikehold.

Foreningen har etter avtale med Grunneier ryddet og merket den gamle stien opp til Retlandshommå. Fra gammelt av var det en ferdselsveg mellom Øvstabødalen og Frafjord. Foreningen ønsker også å koble sammen stien til Retlandshommå med Foreningens løypenettverk ved Vallresknuden og Vallresbu.

Foreningen har til formål å verne gamle støls- og kulturminner og legge til rette for økt friluftsliv. Foreningen ønsker å rive og bygge Retlandshommå opp på ny, og på den måten oppfylle Foreningens og Grunneiers ønske om å sette i stand og bevare Retlandshommå. Retlandshommå vil kunne være base i forbindelse med tilsyn og sanking av beitedyr, og samtidig legge til rette for at både Grunneier og Grunneiers familie og etterkommere kan nytte Retlandshommå til dagsbesøk/overnatting. I tillegg vil andre som ferdes i fjellet kunne nytte den som ei sikringsbu.

Vedlegg 1: Kart som viser plassering av Retlandshommå.

2. Oppføring av ny bygningsmasse

Partene er enige om at Foreningen skal ha rett til å rive nåværende bygningsmasse og oppføre/sette i stand Retlandshommå på ny. Bygningen skal oppføres mest mulig likt slik den var bygd originalt i samråd med Grunneier.

Vedlegg 2: Bygningen oppføres iht vedlagte tegning datert 14.08.2024

Foreningen skal ha ansvar for finansering og bære alle kostnader forbundet med riving, fjerning av bygningsrester og oppføring av ny bygningsmasse, herunder også eventuelle kostnader knyttet til byggesøknad og eventuelt andre offentlige avgifter.

Foreningen skal også bære alle kostnader knyttet til vedlikehold og drift av Retlandshommå.

Endringer av Retlandshommå utover ordinært vedlikehold skal avtales skriftlig med Grunneier.

3. Eiendomsrett

Grunneier er eier av Eiendommen, Retlandshommå og all tilhørende bygningsmasse før, under og etter Avtalens utløp.

4. Bruksrett

Foreningen gis en vederlagsfri bruksrett til Retlandshommå fra signering av denne Avtalen og frem til 1. januar 2100. Med bruksrett menes at Foreningens medlemmer gis rett til å besøke og oppholde seg i Retlandshommå på dagsbesøk og på overnatting.

Det er en forutsetning at overnatting i Retlandshommå utøves ved å reservere valgte døgn via Foreningens nettside eller tilsvarende «bookingløsning».

Foreningens utøvelse av sin bruksrett skal ikke være knyttet til et kommersielt formål.

Grunneier og Grunneiers familie skal ha tilsvarende rett til å reservere og benytte Retlandshommå som Foreningens medlemmer. Eventuelle leietakere av Eiendommen skal ha rett til å benytte Retlandshommå som base i forbindelse med sanking og tilsyn av beitedyr. Den som først reserverer overnatting har rett til å benytte seg av Retlandshommå i den valgte perioden.

Grunneier, Grunneiers familie eller eventuelle leietakere av Eiendommen skal ikke være pliktig til å betale Foreningen for å benytte seg av Retlandshommå, med unntak av ved til eget bruk.

Retlandshommå skal stå ulåst for folk som ferdes i fjellet dersom det av hensyn til været er nødvendig å nytte den som ei sikringsbu.

5. Varighet

Denne Avtalen gjelder fra signering og frem til 1. januar 2100.

Foreningen har rett til å si opp Avtalen. Ved oppsigelse fra Foreningens side skal Retlandshommå, stien til Retlandshommå og området rundt Retlandshommå være i slik stand at Grunneier ikke påføres noen kostnader i forbindelse med fjerning av eksempelvis materialer og utstyr.

Grunneier har rett til å si opp Avtalen dersom Foreningen oppløses, fusjonerer, endrer sitt formål fra et allmennyttig formål til et kommersielt formål. Grunneier har også rett til å si opp Avtalen dersom bygningsarbeidet ikke er påbegynt innen 5 år etter signering av denne Avtalen.

Avtalen kan ikke overføres fra Foreningen til en tredjepart uten Grunneiers samtykke.

Ved Avtalens utløp eller dersom Avtalen termineres på et tidligere tidspunkt opphører Foreningens bruksrett til Retlandshommå, og Grunneier vil vederlagsfritt ha full råderett over Retlandshommå.

6. Annet

Denne Avtalen kan tinglyses på Eiendommen.

Parkering og adkomst til Retlandshommå skal skje i henhold til avtale med Grunneier.

Foreningens forpliktelser under Avtalens punkt 2 avhenger av godkjenning av Gjesdal kommune og eventuelt andre myndighetsorganer. Foreningen har en målsetning om å ferdigstille Retlandshommå i løpet av [ÅRSTALL], men Grunneier er kjent med at tidslinjen kan endre seg. Før riving påbegynnes skal Foreningen ha tilstrekkelig finansiering på plass til å ferdigstille bygningsarbeidet.

Ålgård, den

19/3-2025

Denne Avtalen er utferdiget i to eksemplarer hvorav Partene beholder ett eksemplar hver.

Grunneier

Foreningen for støsliv og
friluftsliv i indre Gjesdal

Odd Arne Aadneram

Tom-Kenneth Gilje

Arkivsaksnummer: 2023/7612

Saksbehandlar: Jørn Trygve Haug

Dato: 20.05.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	29/25	27.05.2025

Krav om retting av gjennomført arbeid på vegen til Galten. Gnr. 1, bnr. 6. Hovden landskapsvernområde. Bykle kommune

Vedlegg:

- 1 Informasjon - Hovden landskapsvernområde - Bykle - vedlikehold på veg til Galten
- 2 Notat frå synfaring 240823 - Hovden landskapsvernområde - Bykle - vedlikehold på veg til Galten
- 3 Tilbakemelding - Hovden landskapsvernområde - Bykle 1/6 - Galtevegen - vedlikehold på veg til Galten
- 4 Bilete frå synfaring 2023_før tiltak
- 5 Bilete frå synfaring 15.5.2025_etter tiltak

Forvaltar si innstilling

Med heimel i Naturmangfaldslova § 69 krev verneområdestyret at tiltakshavar Kåre Bjørn Lund rettar gjennomførte tiltak på øvre del av Galtevegen i Hovden landskapsvernområde i Bykle kommune. Frist for gjennomføring er 1.10.2025. Delar av steinmassane som er køyrd på skal gravast av slik at det berre ligg att i hjulbanane og ikkje byggar høgare enn opphavelag midtpartiet av vegen. Der vatnet har grave ut i større breidde enn hjulbanane tillatast dette dekkja av kult, men ikkje høgare enn opphavelag vegbane. Massane som vert fjerna skal fraktast ut av verneområdet og nyttast/lagrast på forsvarleg vis. Kartet i saka syner aktuell vegstrekning der det er krav om retting.

Forvaltningssekretariatet skal ha melding straks arbeidet er avslutta.

Med heimel i naturmangfaldslova § 73 vert det samstundes varsla vedtak om tvangsmulkt gjeldande frå 1.10.2025 og med løpande dagsbeløp på kr. 1000.

Som grunngeving for krav om retting legg verneområdestyret vekt på at det er gjort meir omfattande arbeid på vegen enn vanleg vedlikehald, og langt meir enn det ein vart samde om under synfaringa i august 2023.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Verneområdestyret skal i denne saka ta stilling til korleis ein skal følgje opp gjennomført arbeid på vegen til Galten i Hovden landskapsvernområde. Arbeidet som er gjort er meir omfattande enn det tiltakshavar vart samd med forvaltar om, og det er ikkje søkt om tiltaket.

Bakgrunn for saka

Spørsmålet om vedlikehald på Galtevegen kom opp i august 2023. E-post dagsett 9.8.2023 vart sendt grunneigar for å informere av kva som kan godkjennast som vedlikehald (vedlegg 1)

24.8.2023 gjennomførte forvaltar ei synfaring på vegen til Galten saman med grunneigar Kåre Bjørn Lund og entreprenør. Bakgrunnen var at grusdekket på delar av vegen vart vaska vekk i samband med fleire kraftige regnskyll. Grunneigar ønskja å sette i stand vegen og det vart gjennomført ei synfaring for å få ei felles forståing av omfanget av tiltaket og kor mykje som kunne gjerast som del av vedlikehald slik verneforskrifta opnar for, utan at det må søkast særskild.

I etterkant av synfaringa laga forvaltar eit notat som vart sendt grunneigar (vedlegg 2).

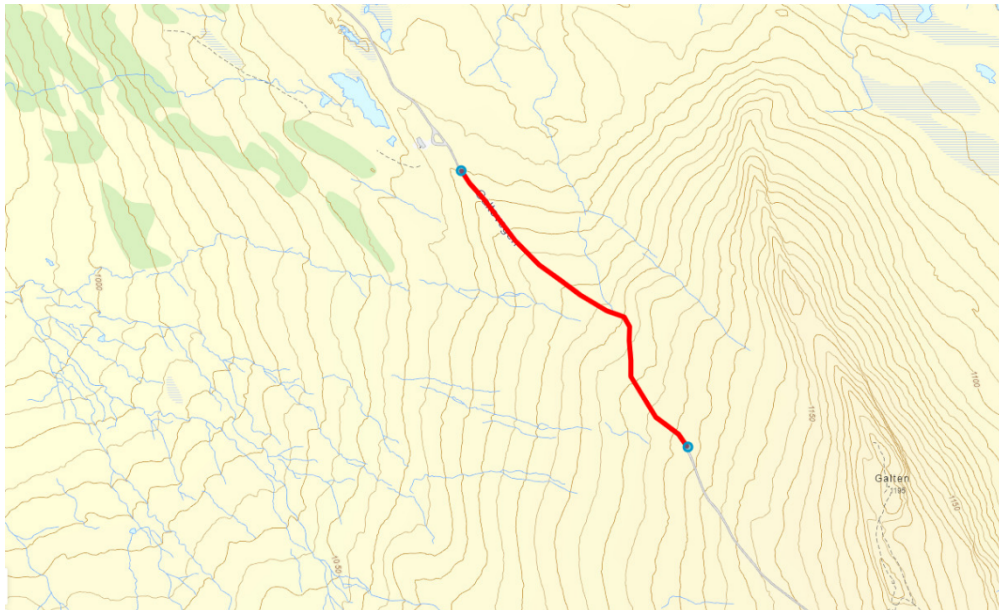
Arbeidet på vegen vart gjennomført sommaren 2024 og forvaltarane synfarte vegen 2.9.2024. Hovudinstrykket var at det var gjort eit langt meir omfattande arbeid på vegen enn det ein var blitt samd om. I staden for å avgrense påføring av massar til hjulbanane var det lagt på massar i heile vegbreidda, også på midtpartiet som jamt over var lite råka av skader. Resultatet er at vegen nå ligg høgare og tyngre i terrenget enn det som var stoda før skadane oppstod. Av den grunn er den også langt meir synleg og eksponert i landskapet enn før. Tiltaket skulle vore søkt om sidan det er gjort langt meir omfattande tiltak enn vanleg vedlikehald. Veggen er nå lite egna som turveg. I praksis vil det meste av ferdsel til fots og på sykkel gå på sida av vegen, noko ein alt ser spor etter.

Grunneigar har blitt varsla om mogleg krav om retting i brev dagsett 30.1.2025, og med frist for uttale 14.2.2025. Uttale vart motteke 18.2.2025 (vedlegg 3). I si tilbakemelding syner grunneigar til at vegarbeidet er gjort slik ein vart samde om under synfaringa 23.8.2023. Han kan difor ikkje forstå at det skal vera grunnlag for å krevje retting. Han hevdar å ha handla i god tru etter kva han og entreprenør oppfatta var krava. I tilbakemeldinga er det lagt ved e-post frå utførande entreprenør Knut Andre Trydal. Han stillar seg bak grunneigar si oppfatning av saka og skriv at det ikkje mogleg å gjere arbeidet på vegen og oppbygginga av denne dårlegare, sidan den då hadde blitt øydelagt ganske fort.

Kort om vegen til Galten (Galtevegen)

Vegen tar av frå riksveg 9 om lag 4 km. nord for Hovden sentrum. Veggen vart bygd på 1950-talet i samband med tamreindrifta på Hovden. I dag vert første del av vegen nytta som tilkomst til sju hytter liggjande langs vegen. Vidare frå siste hytta vert den i hovudsak nytta i samband med tilsyn av sau og ifbm. med storviltjakt. I tillegg tilkomst ned til eit målepunkt for grunnvatn ved endepunktet av vegen på Galteflotti (i drift sidan 1972). Veggen til Galten er mykje nytta av gåande og syklande frå hytteområda på Hovden. Veggen er synt på kartet nedanfor. Strekninga der det er fylt på massar, om lag 600 meter lengde, er merka av med raud line.

Kart med strekning der det er fylt på massar merka med raud line (lengde 600 meter).

I vedlegg 4 er det lagt ved bilete som syner vegen før tiltaket vart gjennomført. Bileta i vedlegg 5 er teken etter at tiltaket vart gjennomført.

Heimelsgrunnlag

Etter gjeldande vedtekter har verneområdestyret eit sjølvstendig ansvar for å følgje opp ulovlege tilhøve i verneområda. Oppfølging av ulovlege tiltak er regulert i naturmangfaldslova kap. IX (handheving og sanksjonar):

- § 69 om retting og avbøtande tiltak
- § 74 om overtredelsesgebyr (må vedtakast av Miljødirektoratet)
- § 75 melding til politiet og evt. straff

Tiltakshavar kan også søke tiltaket godkjend. Søknaden må handsamast etter naturmangfaldslova § 48 (dispensasjon frå vernevedtaket). Saka må då handsamast som om tiltaket ikkje er gjennomført.

Vurdering

Grunneigar si attendemelding på varsel om retting vart send inn fire dagar etter fristen. Forvaltar meiner likevel det bør takast med som grunnlag for saka.

Saka er vanskeleg då det er «påstand mot påstand» om kva ein faktisk vart samd om i forkant av arbeidet. For nettopp å unngå ein slik situasjon la forvaltar arbeid i eit synfarningsnotat som så presist som råd forsøkte å beskrive kva som kunne gjerast innanfor omgrepet *vedlikehald*. Vesentleg avvik i høve til dette er at det er lagt på eit tykt lag med kult (grov steinmasse) i heile vegbreidda, dvs ikkje avgrensa til hjulbanane slik det er beskrive i notatet. Om dette vart det nytta følgjande formulering i notatet vedlegg 2: *Som vedlikehald kan det akseptast at det påførast kult og grus i hjulbanane der vatnet har grave renner nedover i vegbanen. Sjå bilete. Mengde (høgda) skal avgrensast til at det går jamt med eksisterande midtparti på vegen som jamt over er lite råka av skadane og slik det vart føreslått av entreprenør under synfaringa.* Vidare vart det presisert at tiltak utover det som var beskrive, ville vera søknadspliktig. Forvaltar syner her også til e-post vedlegg 1 der det allereie 9.8.2023 vart presisert at «*Det må ikkje gjerast noko form for standardheving eller*

oppgradering. Det skal ikkje påførast toppdekke utover det som er naudsynt for å erstatte det som har rekt vekk.»

Bilete 1 nedanfor syner korleis arbeidet er gjennomført. Bilete 2 og 3 syner korleis det skulle ha vore gjort. Sjå også bileta i vedlegg 5.

Bilete 2

Bilete 1

Bilete 3

Forvaltar er av den oppfatning at det uansett er gjennomført eit ulovleg tiltak i verna område. Konkret gjeld det kap. 4 pkt. 1 i *Verneforskrifta for Hovden landskapsvernområde*. Etter denne paragrafen er alle tiltak som endrar karakteren til landskapet forbode, til dømes *bygging av vegar, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse*. Etter kapittel 5 pkt. 2 i verneforskrifta er *vedlikehald og drift av eksisterande vegar, bygningar og anlegg* tillate. Ei heilt eksakt definisjon på vedlikehald finnast neppe, men vesentleg må vera at det skal oppretthalde eksisterande standard på vegen.

Alternativ for handheving og sanksjonar er lista opp ovanfor.

Forvaltar meiner tiltaket ikkje er alvorleg nok til at det bør meldast til politiet. Vegen har vore der frå før vernet, og det var naudsynt med vedlikehald etter dei kraftige regnskylle.

Overtredelsesgebyr er meint for mindre alvorleg tilfelle enn dei som vert melde til politiet. Til dømes når det er gjort søknadspliktige tiltak utan at det er gjeven løyve i forkant. Overtredelsesgebyr kan då gjevast om det då vert gjeven løyve i etterkant. Slikt gebyr kan også gjevast i tillegg til retting. Det er Miljødirektoratet som fattar vedtak om overtredelsesgebyr. Før ei slik sak vert sendt Miljødirektoratet må forvaltningsmyndigheita ha vurdert om det skal krevjast retting eller om ein kan godkjenne tiltaket.

Det mest aktuelle er å krevje retting av tiltaket ved at delar av massane vert grave av og køyrd ut. Arbeidet vil vera kostbart og by på praktiske problem med at ein også grev med seg delar av det gamle vegdekket om ein grev for djupt. Forvaltar vil likevel tilrå ei slik løysing. Om verneområdestyret går for dette bør det samstundes varslast vedtak om tvangsmulkt for å sikre gjennomføring.

Det må nemnast at arbeidet på vegen vart finansiert med midlar frå Naturskadefondet, Bykle kommune, Otra kraft og grunneigar sjølv. Bykle kommune si grunngjeving var mellom anna vegen sin viktighet i høve til friluftsliv. Forvalta har hatt kontakt med kommunen etter at arbeidet vart gjennomført. Dei er samd i at vegen har blitt noko anna enn det ein så føre seg, og er særleg oppteken av at den ikkje fungerer som tursti. Dei føreslår påkøyring av grus som toppdekke for å bøte på dette. Forvaltar vil ikkje tilrå ei slik løysing då det inneber ei kraftig opprusting og standardheving av ein veg som opphavelig er laga med ein svært

enkel standard og med liten grad av maskinell opparbeiding. Vedlikehald på denne øvre delen av vegen har fram til no i all hovudsak vore fjerning av enkelte større stein i vegbanen og stadvis påføring av grus. Det er høgst tvilsamt om løyve til slik omfattande standardheving kan gjerast etter naturmangfaldslova § 48 då tiltaket vil stri mot verneføremålet og påverke verneverdiane nemneverdig.

Konklusjon

Verneområdestyret krev retting av gjennomført arbeid på vegen til Galten med frist for gjennomføring 1.10.25. Det vert samstundes varsla vedtak om tvangsmulk gjeldande frå same dato og dagsbeløp kr. 1000.

From: Haug, Jørn Trygve[jorn.haug@statsforvalteren.no]
Sent: 09.08.2023 05:59:21
To: kblund@hotmail.com[kblund@hotmail.com]
Cc: Sigrid Bjørgum[sigrid.bjorgum@bykle.kommune.no]; Jo Breivegen[jo@hovdenhytteservice.no]
Subject: Vedk. vedlikehald på vegen til Galten.
Syner til telefonsamtale i går vedkomande vedlikehald på vegen.

Jamfør verneforskrifta kap. 5 pkt. 2 er det tillate å vedlikehalde eksisterande veg. Vedlikehaldet må strengt avgrensast til den standarden vegen hadde før den vart skada av regnet.

Det må ikkje gjerast noko form for standardheving eller oppgradering. Det skal ikkje påførast toppdekke utover det som er naudsynt for å erstatte det som har rekt vekk. Breiddeutviding er ikkje tillate. Det må heller ikkje gjerast inngrep i sidearealet for vegen i form av fjerning eller påføring av masse/stein.

Tiltak som fråviker dette vil vera søknadspliktige etter verneforskrifta.

Eg oppfatta at Hovden hytteservice skulle stå for arbeidet og sett difor Jo Breivegen på kopi.

I tillegg Bykle kommune ved Sigrid Bjørgum.

Venleg helsing

Jørn Trygve Haug
Verneområdeforvaltar
Tlf. 38 17 62 06/ 95 20 70 83
www.svr.no

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Verneområdestyret
Setesdal Vestheim,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 38 17 62 06
fmavpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/svr>

Kåre Bjørn Lund
Breivevegen 100
4755 HOVDEN I SETESDAL

Saksbehandler Jørn Trygve Haug

Vår ref. 2023/7612-0 432.2

Deres ref.

Dato 06.09.2023

Veg til Galten på Hovden i Bykle. Notat frå synfaring 24.8.2023

Bakgrunn

Grunneigar Kåre Bjørn Lund ønskjer å vedlikehalde vegen til Galten på Hovden i Bykle. Konkret gjeld det ei strekning på 900 meter frå siste hytta. Sjå kart nedanfor. Delar av vegen fekk skadar under eit voldsomt regnvær hausten 2021. Grunneigar har fått midlar frå naturskadefondet til å utføre arbeidet.

Etter verneforskrifta for *Hovden landskapsvernområde* er det tillate å vedlikehalde eksisterande vegar utan særskild søknad. Det vart gjennomført ei synfaring på vegen 24.8.2023 for å sjå på omfanget av planlagt arbeid, og sikre ei felles forståing av kva som etter verneforskrifta kan definerast som vedlikehald. Med på synfaringa deltok Kåre Bjørn Lund (grunneigar), Joakim Kleppe (representant for grunneigar), entreprenør Uleberg og Trydal Maskin og verneområdeforvaltar Jørn Haug.

Vegen til Galten vart bygd på slutten av 1950-talet ifbm. tamreindrifta på Hovden. I dag vert vegen nytta som tilkomst til sju hytter liggjande langs vegen. Vidare frå siste hytta vert den i hovudsak nytta i samband med tilsyn av sau og ifbm. med storviltjakt. I tillegg tilkomst ned til eit målepunkt for grunnvatn ved endepunktet av vegen på Galteflotti (i drift sidan 1972). Vegen til Galten er mykje nytta av gåande og syklande frå hytteområda på Hovden.

Vegen har grei køyrestandard dei første 2,5 km. fram til øvste hytta. Vidare har vegen ein enklare standard med breidde ca 2,5 m. Stikkrenner i betong er grave ned nokre få stader. Vedlikehald på denne delen av vegen har fram til no i all hovudsak vore fjerning av enkelte større stein i vegbanen, samt stadvis påføring av grus.

Frå synfaringa

Bilete teken under synfaringa er lagt inn nedanfor. Stadvis hadde vatnet følgd vegbanen og vaska ut toppdekket og delar av veggrunnen. På dei verste strekningane hadde vatnet grave ut spor med djupne om lag 30 cm. For å få ein stabil og godt farbar veg som toler større nedbørsmengder, må det førast på større mengde grov masse (kult) i heile vegbreidda, i tillegg til nytt grusa toppdekke. Entreprenør stipulerte eit massebehov på om lag 1 500 kbm. For å lede vatnet ut av vegbanen må det nokre plassar gravast grøft ut gjennom vegkanten.

Landskapsvernområde	Dyraheio, Frafjordheiane, Hovden, Kvanndalen, Lusaheia, Setesdal Vestheim-Ryfylkeheiane, Vormedalsheia
Naturresevat	Hisdal, Lislevatn, Ljosådal, Migaren, Nordraheia, Vidmyr, Ørestø, Øyastøl
Biotopvernområde	Holmavassåno, Steinbuskardet-Hisdalen

Verneområdeforvaltar signaliserte at påføring av massar i det omfanget som er nemnd vil vera langt meir omfattande enn det som kan tillatast som vedlikehald. Vegen vil med dette ligge mykje tyngre i terrenget og såleis gi ein større påverknad på landskapet. Dette må også sjåast i ljøs av at denne delen av vegen opphavelig er laga til med svært enkel standard og med liten grad av maskinell opparbeiding.

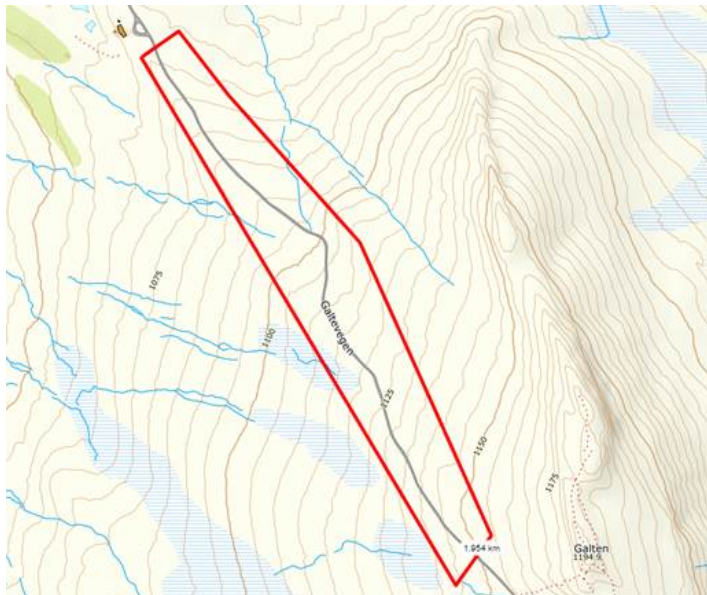
Som vedlikehald kan det akseptarast at det påførast kult og grus i hjulbanane der vatnet har grave renner nedover i vegbanen. Sjå bilete. Mengde (høgda) skal avgrensast til at det går jamt med eksisterande midtparti på vegen som jamt over er lite råka av skadane og slik det vart føreslått av entreprenør under synfaringa. Vidare kan det tillatast at det enkelte plassar vert grave igjennom torv/vegetasjonsdekke i vegkanten for å lede vatnet ut av vegbanen. Eksisterande stikkrenner i betong kan skiftast ut med stikkrenner i plast med same dimensjon. Det forutsettes at vegbreidde og vegstandard ikkje vert auka og at det ikkje vert gjort inngrep i sidearealet på vegen utover det som alt er nemnd.

For tiltak utover dette må det søkast dispensasjon frå verneforskrifta. Ein slik søknad må handsamast av verneområdestyret.

Alternativ med tilbakeføring/restaurering

Under synfaringa vart det også diskutert eit alternativ med at vegen vidare frå siste hytta vert tilbakeført terrenget og får gro att. I høve til motorferdsel vil traseen då reknast som utmark med reglane som då gjeld. Om grunneigar ønskjer å gå vidare på dette vil det vera mogleg å søke SVR om tiltaksmidlar for slik tilbakeføring. Midlar til denne type tilbakeføring (restaurering) har høg prioritering hjå Miljødirektoratet der SVR søker midlar.

Aktuelle vegstrekning synfart 24.8:

Bilete frå utvalde strekningar teken under synfaringa 24.8.2023:

Bilete teken langt aust på aktuelle strekning. Her ligg vegen utan skade.

Parti med større skade lenger vest

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Med hilsen

Jørn Trygve Haug
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

18 FEB. 2025

Verneområdestyret SVR
Postboks 504
4804 Arendal

Breive, 8/2-2025

Vedrørende varsel om krav om retting av tiltak gjort på Galteveien Gr, nr.1, br, nr6, i Bykle kommune.

Saksbehandler Jørn Trygve Haug,
Ref. 2023/7612-0432.

Jeg mottok brev fra verneområdeforvalter 30.01.2025 med svarfrist 14.02.2025. Jeg vil påpeke at det i forbindelse med tiltak på Galteveien, ble det gjort en **nøye vurdering under synfaringen** med forarbeidet med å planlegge reparasjonen av ødelagt vei. Høsten 2023 deltok verneområdeforvalter Jørn Haug etter min forespørsel, likeså 2 entreprenører fra Uleberg og Trydal Maskin AS, samt grunneier Kåre Bjørn Lund og Joakim Kleppe, representant for grunneier.

Under befaringen ble det enighet om å påføre **kult** som materiale i hele veiens bredde 600 meter fra øverste hytte. Dette var hovedtema etter det ekstreme styrtregnet som dannet kraftige villbekker fra fjellet Galten og nedover til veien som ble omdannet til et bekkeleie med avskylling av grus og store steiner midtsommers 2021.

Fra egne notater etter befaringen har vi notert:

- *maks bredde 2.5 meter
- *bygges opp med stor kult
- *vei ikke høyere enn kantene på hver side
- *masse som kommer etter graving av veider fjernes

Jeg husker ikke diskusjoner om å **ikke fylle kult** i midten av veibredden.

I samtaler med Jørn Haug har jeg sagt meg sterkt uenig, og kan ikke forstå utfallet av hans tanker med varslingen.

Selve arbeidet ble foretatt høsten 2024, i tråd med planene som ble besluttet etter befaringen som ble gjennomført.

Slik jeg oppfatter situasjonen, har jeg etter beste evne lagt til rette for å reparere et veistykke som villbekkene hadde ødelagt. Veien er på grunn av helling, stadig utsatt for villbekker, og det ble derfor besluttet å benytte kult med tanke på langsiktig vedlikehold. Jeg har handlet i god tro etter slik jeg og entreprenører oppfattet verneområdeforvalters krav.

Jeg ber om at varsel om retting av tiltak frafalles.

Mvh,

Kåre Bjørn Lund

Re: Varsel om retting_kopi

Fra Knut Andre Trydal <knut.andre.trydal@hotmail.com>

Dato to. 06.02.2025 23:39

Til Kåre Bjørn Lund <kblund@hotmail.com>

Svar på varsel om retting av veg til Galten.

Viser til brev som grunneigar har mottatt om retting av veg til Galten. Vi stiller oss uforståande til dette, og er ikkje einige i vedtaket.

Uleberg og Trydal Maskin med to representantar møtte to grunneigarar og ein representant for verneområdet, på befaring for å sjå på fiksing av vegen til Galten, som var skada etter store mengder regn og vatn. Vi gjorde den jobben som det vart einighet om under befaringa. Og der vi spurte fleire gonger om det var greit at det vart gjort på den måten, med dei massane som er brukt, og at det ikkje skulle gå utenom eksisterande vegbreidde og høgde.

Vi kunne ikkje gjort arbeidet på vegen og oppbygginga av den dårlegare, då hadde den blitt øydelagd igjen ganske fort. Og vi fekk beskjed om at dei ikkje var interessert i at det skulle utføres vedlikehold på vegen kvart år.

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

From: Kåre Bjørn Lund <kblund@hotmail.com>

Sent: Sunday, February 2, 2025 2:33:20 PM

To: knut.andre.trydal@hotmail.com <knut.andre.trydal@hotmail.com>

Subject: Vs: Varsel om retting_kopi

Fra: Kåre Bjørn Lund <kblund@hotmail.com>

Sendt: fredag 31. januar 2025 20:09

Til: Joakim Kleppe <joakim.f.kleppe@gmail.com>

Emne: Vs: Varsel om retting_kopi

Fra: Haug, Jørn Trygve <jorn.haug@statsforvalteren.no>

Sendt: torsdag 30. januar 2025 10:51

Til: Kåre Bjørn Lund <kblund@hotmail.com>

Emne: Varsel om retting_kopi

Hei Kåre Bjørn. Syner til telefonsamtale i dag. Brevet ligg ved.

Eg har sett frist for markand til 14. februar.

Ta kontakt om du har spørsmål.

Bilde nr 2

Bilde 3.1:

Dette bildet ert tatt litt lengre opp i vegen mot SØ av skadeområdet, og viser her for det meste både ekstraordinær skade og på kortere strekk moderat skade, samt utspyling av veien også her ut i terrenget.

Bilde nr 1

Bilde nr 3

BILDE NR. 3

Bilete teken under synfaring 24.8.2023 før gjennomført arbeid. Bileta er lagt inn i stigande rekkefølge etterkvart som ein går oppover vegen (frå vest mot sør-aust). På dei to siste bileta er ein forbi punktet der det er gjort arbeid.

Bilete teken av vegen 14.05.2025, dvs etter utført arbeid. Bileta er lagt inn i stigande rekkefølge etterkvart som ein går oppover vegen (frå vest mot sør-aust). Bilete med raud strek i overkant syner korleis arbeidet burde ha vore gjort ref. notat 24.8.2023

Arkivsaksnummer: 2025/5623

Saksbehandlar: Alf Odden

Dato: 20.05.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	30/25	27.05.2025

Søknad om bygging av ny landbruksveg til Kaldavatnet i Vormedalsheia landskapsvernområde, gnr/bnr, 37/3, Hjelmeland kommune - Solfrid Thomsen

Vedlegg:

- 1 Solfrid Thomsen - Skjema for søknad om landbruksveg
- 2 Solfrid Thomsen - Kartskisse for vegtrase

Forvaltar si innstilling

Solfrid Thomsen får avslag på søknaden om bygging av om lag 1.4 km landbruksveg, klasse 8 til Kaldavatnet i Vormedalsheia landskapsvernområde. Vedtaket er fatta etter §48 i naturmangfaldslova.

Føremålet med landbruksvegen er å ta ut skog innafor vernegrensa som utgjer om lag 1200 m³ nyttbart virke. Inkludert i dette er eit granfelt på om lag 6.3 daa med hogstmoden skog som utgjer om lag 300 m³.

Vedtaket er grunngjeve med landbruksvegen vil få ei breidde på om lag 4 m og medføre ytterlegare inngrep i ei sone på kvar side av vegen. På grunn av myrområde og ei bratt li ned mot Kaldavatnet vil det være nødvendig med utfyllingar og skjeringar i deler av vegtraseen. Vegen vil derfor utgjere eit omfattande og synleg inngrep i eit elles urørt område. Isolert sett ville det være ønskjeleg å få tatt ut granfeltet ved Kaldavatnet, men etter verneområdestyret si vurdering kan ikkje dette forsvare bygging av 1.4 km landbruksveg i verneområde.

Verneområdestyret vil og gjere merksam på at uttak av skog som medfører hogstflater større enn 2 daa vil være søknadspliktig etter verneføreskrifta.

--- slutt på innstilling ---

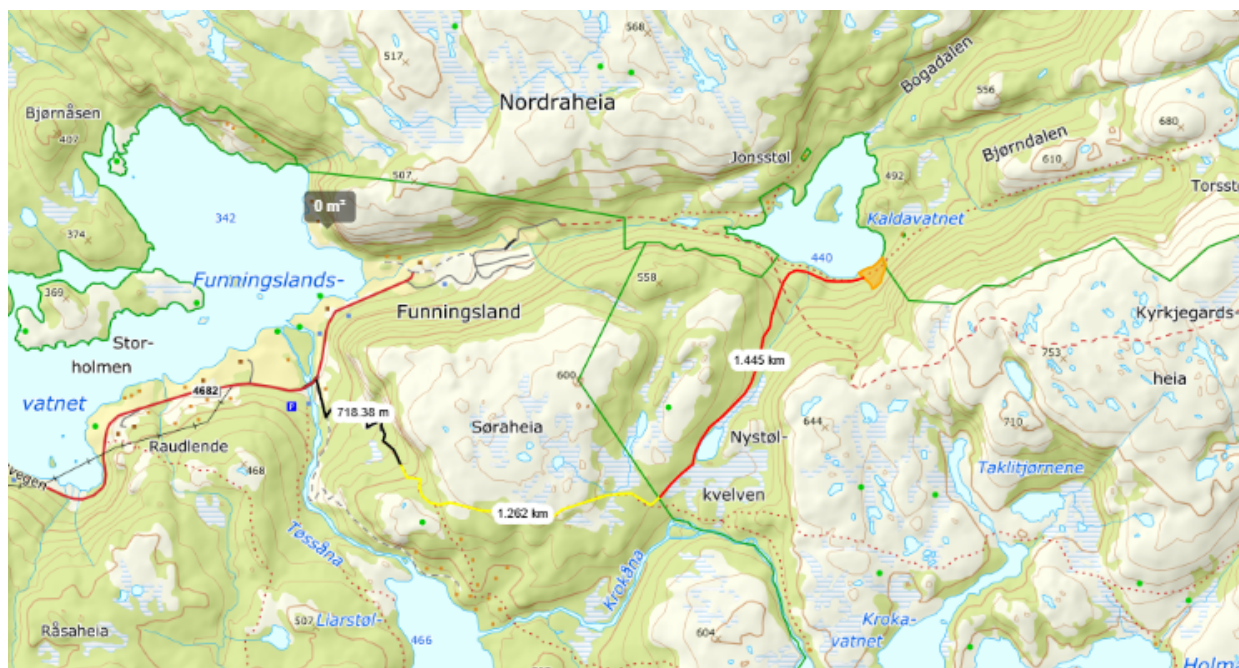
Saksopplysninger

Bakgrunn for søknaden

Viser til søknad frå 10.09.2024 som vart oversendt frå Hjelmeland kommune 22.11.2024. Viser og til telefonsamtalar med Kjell Thomsen og e-post med tilleggsopplysningar frå 01.05.2025. Det visast og til verneområdeforvaltar si synfaring på staden 26.03.2025.

Solfrid Thomsen søker om få bygge ein om lag 3.4 km lang landbruksveg, klasse 8, frå Fundingslandsvegen til Kaldavatnet. Dei siste om lag 1.4 km av vegen går gjennom Vormedalsheia landskapsvernområde. Føremålet med landbruksvegen er å ta ut skog, som i følge søknaden omfattar eit areal på til saman 500 daa som inneheld 300 daa produktiv skog. Kjell Thomsen opplyser i e-post frå 01.05.2025 at vegen skal byggast med hjelp av ei 30 tonns gravemaskin og at den skal byggast av stadeigne massar. I praksis vil dette medføre ei vegbreidde på om lag 4 m, mens masse til vegbygginga blir henta frå ei sone på ytterlegare 3-5 m på kvar side av vegen. Samla breidde på terrenginngrepet vil da somme stader bli på 10-15 m.

Etter Landbruks- og matdepartementet og Landbruksdirektoratet sin «Normal for landbruksveier», skal enkle traktorvegar i vegklasse 8, minimum ha ei breidde på minst 2.5 m og maksimalt ha ein stigning på 15 %. Slike vegar skal så langt som råd byggast med massane på staden. Om vegen skal brukast i barmarksperioden og skal gå over myrer og våte område, skal den byggast opp med filterlag, forsterkingslag og bære/slitelag.

Kart over traseen for landbruksvegen

På kartet som følgde søknaden var vegtraseen berre teikna grovt inn. Verneområdeforvaltar har derfor teikna vegtraseen inn på eit nytt kart som truleg vil vise aktuell vegtrase relativt nøyaktig.

Landbruksvegen det er søkt om startar ved Fundingslandsvegen og følgjer i starten ein delvis opparbeidd traktorveg (om lag 700 m). Deretter følgjer den ein markert sti fram mot vernegrensa (om lag 1200 m). Innafor vernegrensa går vegtraseen først i slakt terreng gjennom Nystølskvelven og deretter i brattare terreng ned til Kaldavasslia (om lag 1400 m).

I Nystølskvelven går vegtraseen gjennom ein mosaikk av myr og fastmark. Myrene i område er i hovudsak opne kalkfattige jordvassmyrer (V-1-C-1). Fastmarka består i hovudsak av ei grunnlendt botnmorene med ein del stor stein. Furu og bjørk er dei dominerande treslaga, mens lite næringskrevjande lyngartar dominerer feltskiktet. Dei mest utbreidd naturtypene er lavskog (T4-C-9) og bærlyngskog (T-4-C-5). I Kaldevasslia er botnmorena noko djupare med mykje stor stein i overflata. Treskiktet er dominert av bjørk, mens blåbær og moseartar dominerar felt- og botnskiktet. Den mest utbreidd naturtypen er blåbærskog (T-4-C-5), men innslag av svak lågurtskog (T-4-C-2). I den søraustre bukta av Kaldavatnet står det eit granfelt på om lag 6300 m² (6.3 daa) med hogstmoden skog.

Foto av myr og skogområde sør for Nystøltjørna. Foto: SVR.

Foto av myr og skogområde ved Nystøltjørna. Foto: SVR.

Foto frå nedre del av Kaldavasslia. Foto: SVR.

Foto frå Kaldavatnet. Granfeltet sjåast midt på bilete. Foto: SVR.

Vurdering av verdiar og kostnader

Søknaden inneheldt inga skogbruksplan med oversikt over tilgjengeleg virke, driftskostnader eller kostnader for vegbygging. Det er heller ikkje vore gjennomført skogtaksering i område.

For å få ei viss oversikt har forvaltningssekretariatet utført ei grov berekning av tilgjengeleg virke av ulike kategoriar, og ei verddivurdering ut frå dagens tømmerprisar. Det er og gjort ei grov berekning av driftskostnadane for å ta ut skogen og kostnadane for å bygge vegen.

Desse berekningane bygger på desse føresetnadane:

- Tal på kubikkmeter skog og opplysningar om bonitet og treslag er henta frå SR16 (NIBIO-Kilden) med 10 % fråtrekk for topp og bult, og ei skjønnsmessig vurdering av kor mykje skog som i praksis er tilgjengeleg frå vegen
- Tømmerprisar er basert på tal for Rogaland for mars 2025 frå Norsk Skogbruk 4-2025, men redusert med 5% for gran og furu for å få eit gjennomsnitt som ligg nærare normalen
- Driftskostnadane baserer seg på erfaringstal (frå Setesdal og Ryfylke) for innleigd motormanuell hogst med relativt lang slepekøyring – og er sett til kr 550,- pr kubikkmeter
- Byggekostnader for traktorveg klasse 8 er basert på erfaringstal (frå Setesdal og Ryfylke) for innleigd entreprenør – og er sett til kr 200,- pr meter veg

Innanfor verneområde vil det være mogleg å ta ut om lag 1211 m³ nyttbart virke, rimeleg likt fordelt på furu, gran og bjørk. Basert på tømmerprisane for skur, massevirke og biovirke har dette ein samla verdi på om lag kr 647.000,-

Driftskostnadane for å ta ut skogen i verneområde er berekna til kr 666.000,-

Kostnadane for bygging av 1.4 km veg innfor vernegrensa er berekna til kr 280.000,- I tillegg kjem kostnadane for bygging av 1.2 km veg fram til vernegrensa på kr 240.000,- Samla kostnad for vegen blir da kr 520.000,-

Det må leggstil at driftskostnadane vil betydeleg redusert om søkar sjølv tek ut skogen. Kostnadane for landbruksvegen vil og bli redusert som søkar sjølv står for bygginga.

Det må og leggstil at om lag 90 % av nyttbart virke som er tilgjengeleg frå vegen er å finne innfor vernegrensa. Vurderingane av kor mykje skog som kan takast ut frå vegen er og usikre.

Sjølv om desse berekningane er usikre er dette uansett, med unnatak for granfeltet, eit marginalt område for tømmerproduksjon med høge driftskostnadar.

Anna relevant bakgrunnsinformasjon

Grunneigar sendte 27.08.2020 tilbod til Statsforvalteren i Rogaland om frivillig skogvern for det aktuelle område som ei utviding av Nordraheia naturreservat. Etter ei kartlegging i 2021 avlo Statsforvalteren i Rogaland tilbodet 09.02.2023. Grunngevinga var at området innehaldt store skoglause areal og mykje uproduktiv skog, og såleis ikkje svara til dei nasjonale og regionale manglane for verna skog. Område innehaldt heller ikkje tilstrekkeleg med truga, sjeldan og sårbar natur eller naturtypar som mangla i verneportefølja for Rogaland. Område vart derfor vurdert til å ikkje oppfylle krava for vern som naturreservat.

I styresak 28/2013 fekk grunneigaren på Fundingsland avslag på sin søknad på sin søknad om å bygge ein landbruksveg frå Fundingsland til Kaldavatnet på om lag 1.3 km. I staden vart det gitt dispensasjon til å gjere terrenginngrep på tre stader over ein samla strekning på 160 m. Dette ville gjere det mogleg å køyre med traktor inn til Kaldavatnet når marka var frosen og snødekt. Verneføreskrifta for Vormedalsheia landskapsvernområde opnar for slik motorferdsel om den kan gjennomførast utan nemneverdig skade på terrenget. Dette tiltaket vart aldri gjennomført. Når det aktuelle område kom inn under ordninga med frivillig skogvern og vart innlemma i Nordraheia naturreservat i 2019, vart dispensasjonen oppheva.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Vormedalsheia landskapsvernområde av 19.04.1991.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015
- Naturmangfaldlova.

Heimelsgrunnlag

Vormedalsheia vart verna ved Kongeleg Resolusjon av 19. april 1991. Føremålet med vernet er etter kapittel III i verneføreskriftene å ta vare på eit særmerkt og vakkert landskap som gjev eit godt

tverrsnitt av Ryfylkenaturen frå fjord til høgfjell, og som inneheld sjeldsynte og sårbare naturelement.

Byggetiltak i verneområdet blir regulert av verneforskrifta kapittel IV, punkt 1. Her heiter det at det ikkje må gjerast inngrep som vesentleg kan endra eller innverke på landskapets karakter, og "vegbygging" er nemnt blant tiltaka som er forbode.

I kapittel V, punkt 3 heita det at reglane i punkt IV ikkje skal være til hinder for: «*Noverande drift av landbruksareala i landskapsvernområdet, herunder oppsetting av gjerde, kve o.l. som er naudsynte for fedrifta i området, uttak av skog som motsvarar den årlege tilveksten, flatehogst der flatene er mindre enn 2 dekar, naudsynt bruk av motorkøyrety til desse føremåla på opparbeidde vegar, parkeringsplassar og dyrka mark, og i utmark dersom marka er så frossen at køyretyet ikkje gjer nemnande skade*». Vidare heitar det i kapittel VI, punkt at forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til "Dyrking, oppføring av bygningar til bruk i landbruksdrifta, treslagsskifte, skogreising eller anna skogsdrift ut over det som er tillatt etter pkt. V 3".

Landbruksvegen det er søkt om kjem etter verneområdeforvaltar si vurdering ikkje inn under dei siterte punkta i kapittel V, punkt 3, kapittel IV, punkt 2 eller nokon av dei andre spesifikke dispensasjonsheimlane i verneføreskrifta. Tiltaket krev derfor dispensasjon etter §48 i naturmangfaldlova for å kunne gjennomførast. I §48 i naturmangfaldlova heitar det at "Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig".

I den kongelege resolusjonen frå 19.04.1991, er skogsdrift og skogsvegar omtalt under punktet "Miljøverndepartementets merknader til verneforskriftene". Her heiter det at: "Drift av jordbruksarealer og skogsdrift med flatehogst der flatene maksimalt er 2 daa blir tillatt. Innenfor de eksisterende granplantefeltene kan imidlertid større hogstflater vurderes for at det raskest mulig skal kunne etableres naturlig skog i området. Uttak av skog bør primært skje på frossen mark. Forvaltningsmyndigheten kan imidlertid vurdere muligheten for å gi dispensasjon til veitrase gjennom verneområdet, dersom dette er nødvendig for den skogsdrift som verneforskriftene gir tillatelse til".

Landbruksvegar er omtala på side 30 i Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane. Dei relevante punkta her er som følgjer:

- Forvaltningsstyresmakta kan vurdere å gje dispensasjon til traktorsleper for uttak av tømmer i område med drivverdig skog, slik at transporten kan skje på vinterstid med minimale markskadar.
- Forvaltningsstyresmakta kan gje dispensasjon til mellombels eller mindre tiltak og terrenginngrep langs fastlagte trasear for å førebu transport. Til eventuelle dispensasjonar skal det knytast naudsynte vilkår for å bøte på skadeverknader og klåre krav til utføring av tiltaket.

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Vormedalsheia landskapsvernområde.

Vurdering

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Landbruksvegen det er søkt om går gjennom Nystølkvelven (540 moh) og ned Kaldavasslia til Kaldavatnet (440 moh). Landskapet består av ein mosaikk mellom opne myr område og fastmark med furu og bjørkeskog. Vegetasjonen består i all hovudsak av lite næringskrevjande artar.

Denne delen av Vormedalsheia blir i liten grad brukt av villreinen og denne låge bruken har vore mønsteret ei tid. Dette blir og stadfesta av resultata frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt (NINA rapport 694/2011). Her er det dokumentert at ingen av dei åtte simlene som har nytta sørområdet har vore i nærleiken av Hegnavatnet den tida dei hadde sendar (2006-2010). Heller ikkje nyare GPS data frå www.dyreposisjoner.no (2011-2025) har plott frå området, men dei siste seks-sju åra her det vore observert mindre bukkeflokkar i Vormedalsheia, også relativt nær Nystølkvelven. I Norsk Villreinsenters rapport Kartlegging av villreinens arealbruk i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei (NVS rapport 6/2010) er det ikkje registrert villreintrekk i dette området. I Norsk raudliste for artar for 2021 vart villrein oppført som nær truga (NT).

Kunnskap om naturmangfaldet i området baserer seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no) og tilsvarende informasjon i Temakart Rogaland. I tillegg kjem registreringane frå kartlegginga av skogen i 2021. Her vart dei nær truga soppartane furuplett og blanknål registrert i område. Så langt forvaltningsstyresmakta kjenner til etter søk i Naturbase og nemnte rapport, er det ikkje registrert informasjon om andre prioriterte artar, trua eller nær trua artar på Norsk raudliste for artar 2021 eller andre verdifulle artar. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk raudliste for naturtypar 2018 eller andre verdifulle naturtypar. Det er heller ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike artar og/eller naturtypar i det aktuelle område.

Kunnskap om kulturminne i området baserer seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase Askeladden. Her er det ikkje registrert kulturminne som blir påverka av landbruksvegen det er søkt om.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere dei omsøkte tiltaka si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som tilstrekkeleg til at forvaltningsstyresmakta kan fatte vedtak i saka. §9 om "Føre var prinsippet" vil derfor bli tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. Område langs landbruksvegen det er søkt om er utan tekniske inngrep. Vegtraseen kryssar i Kaldavasslia Stavanger turistforening sin sti mellom Fundingsland og Grasdalen. På bakgrunn av overnattingsstatistikken på turisthytta blir denne løypa truleg bruka av om lag 100 fotturistar kvar sommarsesong. I tillegg kjem det ein del som går dagsturar inn til Trollgarden. Rundt Kaldavatnet står det tre hytter og eit felt med planta gran på om lag 7000 m², samt nokre mindre granfelt. Det er lite ferdsle og knapt noko motorferdsel i område. Den samla belastninga på naturmangfaldet i området må derfor karraktiserast som låg.

Ei ny landbruksveg på om lag 1.4 km vil ha ein negativ innverknad på verneverdiane knytt til landskapet.

På relativt flate område på fastmark må det planerast ut til ein vegbreidde på om lag 4 m. I tillegg må det hentast masse til bygginga frå ei sone på 3-5m på kvar side av vegen. I brattare område vil ein i tillegg få vegskjeringar. Sjølv om ein prøver å legge vegen utanom myrer og våte område vil det ikkje være mogleg alle stader. Der vegen går over slike parti vil det være nødvendig med utlegging av duk og utfylling av bærelag. I følgje NVE sitt bratthetskart har store delar av Kaldavasslia ei helling på 20-25°. Kaldavasslia er dermed ikkje brattare enn at det truleg er mogleg å bygge ein klasse 8 veg på skrå utan å legge inn mange svingar. Når det byggast ein veg med 4 m breidde i ei side med ei helling på 20-25 grader vil høgda på vegskjeringa bli om lag 1.4-1.8 m.

Landbruksvegen det er søkt om vil derfor innebære eit stort og synleg inngrep i eit område som frå før er så godt som urørt. Landbruksvegen vil og truleg gje noko meir ferdsel i område da det blir opna for ein rundtur på veg og sti, men denne ferdsla vil neppe få noko stort omfang.

Isolert sett ville det vore positivt for verneverdiane om granfeltet ved Kaldavatnet vart fjerna. Feltet er relativt stort og er eit godt synleg element i landskapet ved Kaldavatnet. Artsmangfaldet i granfeltet er og svært avgrensa, og det hadde vore positivt om dette vart erstatta av stadeigen bjørkeskog. Alternativet til hogst kan være ringbarking eller å la feltet stå. Så langt har ikkje granfeltet ført med seg særleg oppslag av unge granplanter i nærområde.

I den kongelege resolusjonen frå 19.04.1991, blir det opna for at forvaltningsstyresmakta kan vurdere moglegheta for å gje dispensasjon til ein vegtrase gjennom verneområde, dersom dette er nødvendig for å gjennomføre skogsdrift som er tillate etter verneføreskrifta. Landbruksvegen det er søkt om vil kunne reknast som eit døme på ein slik veg.

At skogressursane i Vormedalsheia skal kunne utnyttast i tråd med det verneføreskrifta opnar for har vore ein del av verneområdeforvaltar si vurdering. Når det likevel blir innstilt på at søknaden skal avslåast, skyldast dette at landbruksveg det blir søkt om vil medføre inngrep som i for stor grad påverkar verneverdiane negativt.

Vurdering etter §48 i naturmangfaldlova

For å kunne gje ein dispensasjon etter naturmangfaldlova sin §48, første ledd, første alternativ, kan ikkje tiltaket påverke verneverdiane nemneverdig. Rundskrivet *Forvaltning av verneføreskrifter* (Miljødirektoratet 2014) seier vidare at det berre kan gis dispensasjon i tilfelle kor tiltaket vil ha ubetydeleg eller avgrensa verknad for verneverdiane.

Sjølv om vegskjeringane og sjølve vegbana vil gro til med åra, vil vegen utgjere eit vedvarande og synleg inngrep i landskapet. Etter verneområdeforvaltar si vurdering vil eit slik tiltak være for omfattande til å komme inn under §48 si formulering om at verneverdiane ikkje skal bli nemneverdig påverka. I eit elles urørt område vil ikkje dette tiltaket kunne reknast som ubetydeleg eller avgrensa

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. Slik forvaltningsstyresmakta vurderer det

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar. Tiltakshavar er fullt og heilt ansvarleg for ei miljømessig god løysing.

Konklusjon

Landbruksvegen det er søkt om vil utgjere eit omfattande og synleg inngrep i eit elles urørt område, og vil påverke verneverdiane knyt til landskapet negativt. Det kan derfor ikkje gis dispensasjon etter §48 i naturmangfaldlova, første legg, første alternativ.

Tilm skjema

Journalnummer

Ar 2024	Fylke Rogaland	Kommune Hjelmeland

1. Er tiltaket søknadspliktig?

Søknadspliktige tiltak: Nybygging og ombygging av landbruksvegar etter forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier (landbruksvegforskrifta)¹ er søknadspliktig. Eit tiltak kan vere søknadspliktig sjølv om det er angitt som ikkje søknadspliktig lenger ned i dette skjemaet. Dette er tilfelle der tiltaket kan ha vesentleg påverknad på dei omsyna som er nemnde i § 1-1 i landbruksvegforskrifta. Du kan ikkje starte opp byggearbeidet før kommunen har gitt løyve.

Tiltak som ikkje er søknadspliktige: Opparbeiding av oppstillingsplass for landbruksmaskinar til bruk på eigedomen eller enkle avkøyringar frå godkjente landbruksvegar, er ikkje søknadspliktige. Det same gjeld enkle og mellombelse driftsvegar som berre medfører små terrenngrep. Med små terrenngrep meins planering med samla omfang på inntil 150 meter eller på areal mindre enn 450 m², der fylling/skjerjing ikkje fører til meir enn 1 meter avvik frå det opphavelge terrengnivået (sjå unntaket ovanfor).

2. Kva for regelverk skal tiltaket behandlast etter?

Før du sender inn skjemaet må du finne ut om tiltaket er søknadspliktig etter punkt 1, og om søknaden skal behandlast etter landbruksveg-forskrifta eller plan- og bygningslova. Du kan berre nytte dette skjemaet dersom tiltaket skal behandlast etter landbruksveg-forskrifta, det vil seie når over 50 % av samla nytte er knytt til landbruksverksemd. Les òg rettleiinga bakerst i dette skjemaet.

Dersom delsum landbruksnytte (L) er større enn delsum andre interesser (P) i vegen (L > P), skal søknaden behandlast etter landbruksveg-forskrifta. I så fall skal du bruke dette skjemaet og levere det til kommunen, saman med vedlegga.

Dersom delsum andre interesser (P) er større en landbruksnytte (L) i vegen (P > L), skal søknaden behandlast etter plan- og bygningslova. Då skal du ikkje bruke dette skjemaet. Ta kontakt med kommunen din for meir informasjon rundt søknadsreglane for tiltak etter plan- og bygningslova.

Landbruk (L)		Andre formål utanom landbruk (P)	
Skogbruk	100 %	Privat bustad	%
Utmark	%	Privat hytte	%
Jordbruk	%	Hyttefelt	%
Seterverksemd	%	Næringsbygg	%
Gardsturisme	%	Aktivitetsbygg	%
Kraftverk, ikkje konsesjonspliktig (<1MW)	%	Kraftverk, konsesjonspliktig (>1MW)	%
Landbruksbygg	%	Anna, grei ut	%
Anna, grei ut	%		
Delsum landbruksinteresser (L)	%	Delsum andre interesser (P)	%
Totalsum L + P = 100%			

3. Opplysningar om søker		
Gnr./bnr./fnr. 37/3	Organisasjonsnr./fødselsnr.	Telefonnr. 46645458
Søkarens namn Solfrid Thomsen	E-postadresse kjell.thomsen@kleppnett.no	
Adresse Fundingslandsvegen 824	Postnr. 4130	Poststad HJELMELAND

4. Generelt om vegtiltaket (berre permanente tiltak)		
Vegnamn	Vegplanleggar	
Er vegen en del av hovudplan for vegar eller anna overordna transportplan?	☐ Ja	☐ Nei
Er avkøyring frå offentleg veg godkjent av vegstyresmaktene?	☐ Ja	☐ Nei ☐ Ikkje aktuelt
Er naboar, rettshavarar eller andre som vedkjem tiltaket varsla?	☐ Ja, liste er lagt ved	☐ Nei, ikkje aktuelt (legg ved grunngjeving)
Antall interessantar/parteigarar i vegen:	1 stk.	

5. Om tiltaket			
Fyll ut for permanente tiltak			
Totalareal dekar 500	Produktiv skog dekar 300	Hogstmoden skog m ³	Jordbruksareal dekar
Nyanlegg lengde 2500 meter	Nyanlegg kostnad kr.		
Ombygging lengde meter	Ombygging kostnad kr.		
Søknadspiktig punktutbetring. Fører tiltaket til heving av vegklassa (ombygging) ☐ Ja ☐ Nei			
☐ Bru ☐ Bæreevne ☐ Kurvatur ☐ Stigning ☐ Snuplass ☐ Velteplass ☐ Anna, grei ut			
Skal det anleggast massetak knytt til vegen? ☐ Ja ☐ Nei			
Dersom ja, anslå antall m ³ masse som skal hentast ut m³			
Landbruksvegklasse ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☒ 8 ☐ Avvik frå vegklassa			
Dersom avvik frå vegklassa, grei ut om årsaka			
Fyll ut for mellombelse tiltak			
☐ Oppstillingsplass for landbruksmaskinar ☐ Enkel avkøyring frå landbruksveg ☐ Enkle og mellombelse driftsvegar			
☐ Lengde over 150 m ☐ Lengde under 150 m ☐ Skjering/fylling over 1 m ☐ Skjering/fylling under 1 m ☐ Areal over 450 m ² ☐ Areal under 450 m ²			
Storleiken på driftsområdet som tiltaket betener dekar			
Vil arbeidet med å gjennomføre sjølve tiltaket vare utover søknadsåret? ☐ Ja ☐ Nei Dersom ja, kor mange år år			
Har du vurdert å bruke driftsmetodar som ikkje krev bruk av tiltaket du har søkt om? ☐ Ja ☐ Nei			
Før opp kostnadsauken ved å ikkje bruke det mellombelse tiltaket kr/m³			
Grei ut			
Planlagde tiltak i etterkant			
☐ Forynging/gjenplantning ☐ Reparere vasslaup ☐ Oppretting køyrespor ☐ Tilbakeføring av driftsveg/deaktivering ☐ Anna			
Grei ut			

6. Omsyn til miljøverdiar og andre interesser

Følgande miljøverdiar er registrert, jmfør rettleinga

Naturmangfald ☐ Ja ☒ Nei Landskap ☒ Ja ☐ Nei Kulturminne ☐ Ja ☒ Nei Friluftsliv ☐ Ja ☒ Nei

Dersom ja, før opp kva for verdiar, og kjelder for funn

Halve vegen ligg innafør Vormedalsheia landskapsvernområde

Andre interesser som tiltaket rører ved

Verna vassdrag ☐ Ja ☐ Nei Reindriftsinteresser ☐ Ja ☐ Nei Vernskog ☒ Ja ☐ Nei

Dersom ja, før opp kva for verdiar og kjelder for funn

heile vegstrekket ligg innafør vernskoggrensa

Ligg vegtraseen i område med fare for flaum, erosjon eller lausmasseskred? ☐ Ja ☒ Nei

Dersom ja, beskriv årsaka

Kan tiltaket gi ei auke i fare for flaum, erosjon eller lausmasseskred? ☐ Ja ☒ Nei

Dersom ja, beskriv årsaka og planlagde omsyn

Kan tiltaket føre til auka fare for flaum-, erosjon- eller skredskadar på omkringliggende bustader, anlegg eller anna offentlig infrastruktur (vegar, jernbane og så vidare)?

☐ Ja ☒ Nei

Dersom ja, beskriv planlagde omsyn

På kva måte ligg tiltaket samanlikna med marin grense: ☒ Over ☐ Under ☐ Både over og under

Dersom heile eller delar av tiltaket ligg under marin grense, grei ut om planlagde omsyn

Eventuelle kommentarar

7. Underskrift

Eg er ansvarleg for, og godtar å gjere meg kjend med forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier og andre aktuelle lover og reglar i samband med tiltaket. Eg er òg ansvarleg for, og godtar å gi naudsynte og korrekte opplysningar til kommunen som grunnlag for behandling av søknaden. Dette gjeld òg i samband med kontrolltiltak. Eg er kjend med at eg ikkje kan setje i gang med å bygge utan skriftleg løyve i frå kommunen. Opplysningane i denne søknaden inkludert vedlegg er gitt etter beste skjønn og så fullstendig som mogleg. Eg er kjend med at eg kan komma i straffeansvar dersom eg gir urette eller ufullstendige opplysningar.

Stad og dato

Underskrift

Hjeltnelund 10/9-24

Solveig Thomsen

Kartvedlegg

Kart skal leggst ved søknaden både for permanente vegar og mellombelse tiltak.

Kart i målestokk 1:5 000 eller 1:10 000, og oversiktskart i målestokk 1:50 000, skal følge søknaden. Følgande opplysningar skal markerast på kartet:

a) Planlagt vegtrasé (brotten raud strek). Eventuelle alternativ skal merkast tydeleg (og skal vere nummererte).

b) For mellombelse driftsvegar i skogbruket skal driftsområdet markerast (brotten/stipla blå strek).

c) Dekningsområdet for den planlagde vegen/tiltaket (heil blå strek).

d) Planlagde massetak i samband med tiltaket (ring inn med raud strek).

e) Eksisterande vegar med betydning for dekningsområdet (heil svart strek).

f) Busetnadar, offentlig infrastruktur og andre interesser som vegen/tiltaket kan få følger for (heil gul strek). Dette gjeld òg dersom desse ligg vekke i frå sjølve vegen, til dømes i dalbotnen

g) Markér på kartet kjente miljøverdiar som bygging eller køyring på vegen kan få følger for, vis òg til opplysningar på søknadsskjema (heil grøn strek).

h) Aktsemdsområde for jord- og flaumskred (Skrednett).

i) Marin grense og eventuelle identifiserte faresoner for kvikkleire (Skrednett).

Vedleggsliste	Vedlagt	Ikkje vedlagt
Oversikt over interessentane i vegen	☐	☐
Oversikt over naboar, rettshavarar og andre som tiltaket kan få følger for	☐	☐
Kart i målestokk 1:5 000 eller 1:10 000	☐	☐
Oversiktskart i målestokk 1:50 000, med tiltaket teikna inn	☐	☐
Eiga vurdering av vegen sin verknad på flaum- og skredfare for bustadområde og infrastruktur, og kva for omsyn som eventuelt er tatt med i planen	☐	☐
Eventuelle fråsegn frå vegplanleggar eller geoteknisk sakkyndig	☐	☐

Rettleiing

Rettleiing til søknadsskjema om bygging av landbruksveg

Du skal nytte dette skjemaet ved søknad om bygging og ombygging av landbruksveggar etter landbruksvegforskrifta, stadfesta av Landbruks- og matdepartementet.

Du kan ikkje starte opp med å bygge vegen før du har fått løyve i frå kommunen. Du kan klage kommunen sitt vedtak inn til Fylkesmannen, jmfør landbruksvegforskrifta § 4-1 og forvaltningslova kapittel VI.

Kommunen si behandling av søknaden etter naturmangfaldlova

Kommunen skal og vurdere tiltaket etter dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8 – 12.

Vurderingane av prinsippa skal komme til uttrykk i kommunen si saksframstilling og vedtak. Kommunen skal vurdere påverknad på naturmangfaldet av sjølve vegtraséen, med grøfter og vegskulder og eventuelle nye massetak langs vegen.

Rettleiing til utfylling av punkta i søknadsskjemaet:

1 og 2. Er det eit søknadspliktig tiltak, og kva for regelverk skal tiltaket behandlast etter?

Ettersom søknad om vegbygging anten skal behandlast etter landbruksvegforskrifta eller plan- og bygningslova, må det først avklarast kva for regelverk vegsøknaden skal behandlast etter. Nyttan av dei einiskilde interessene skal fastsettast etter samla nytte av vegen. Dersom nytta knytt til landbruksverksemda utgjer over halvparten av den samla nytta, skal vegen behandlast etter landbruksvegforskrifta. Dersom ikkje, skal vegen behandlast etter plan- og bygningslova. Du kan nytte rettleiinga "Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss", jmfør Landbruksdirektoratet sine nettsider, som rettesnor for kva for tiltak som høyrer inn under landbruksomgrepet. Ta kontakt med kommunen din dersom du er usikker på kva måte dette vert avgjort.

Du finn og informasjon og ein kalkulator på www.landbruksdirektoratet.no, som kan vere til hjelp når landbruksinteressene til vegen skal fastsettast. Dersom nyttefordelinga blir rekna ut på anna måte, må utrekningane leggst ved søknaden.

3. Opplysningar om søkar

Det skal berre vere ein søkar, og i tilfelle der det vert søkt på vegne av fleire interessentar/eigarar i vegen etter skriftleg fullmakt. Søkaren pliktar å fylle ut søknadsskjemaet så utførlig som mogleg, og bidra med alle kjende opplysningar som kan vere av verdi for saksbehandlinga og avgjersla.

4. Generelt om vegtiltaket

- Med hovudplan forstås vi ein heilskapleg vegplan, anten vegdelen inngår i kommunen sin oversiktsplan for skogbruk, eigen områdeplan/hovudplan for vegar, eller anna transportplan.
- Angi om det er inngått avtale med vegplanleggar eller om slik kompetanse er planlagt nytta for heile eller deler av tiltaket. Dersom vegtiltaket som det søkast om heilt eller delvis er under marin grense, og særleg i fareområde for kvikkleireskred, skal fråsegn frå geoteknikar som hovudregel leggst ved søknaden. Dersom søknaden omfattar vegtiltak der flaum, erosjon og/eller lausmasseskred kan ha vesentleg påverknad på bustader eller anna samfunnsviktig infrastruktur, skal ei fråsegn frå vegplanleggar som hovudregel leggst ved søknaden. Kommunen kan i vedtaket stille vilkår om bruk av vegplanleggar med vidare.
- Avkøyrse frå offentleg veg og velteplass langs offentleg veg skal på førehand vere godkjend av vegstyresmaktene, jmfør forskrifta § 2-2.
- Ei liste over alle interessentane i vegen skal leggst ved søknaden. Før opp namn, adresse, telefon/e-post.
- Liste over naboar, rettshavarar og andre som blir rørt av tiltaket og som på førehand er varsla om veisøknaden, skal leggst ved søknaden.

5. Om tiltaket

- Vegen sitt dekningsområde er det arealet som vegen betener.
- Det vert skilt mellom permanente og mellombelse tiltak. Dei permanente tiltaka er nybygging, ombygging eller punktutbetring. Tiltak som hever vegklassa i samsvar med dei nye vegnormalane, inkludert punktutbetringar, vil normalt vere ei søknadspliktig ombygging.
- Dei mellombelse tiltaka vil ofte vere graving av enkle driftsveggar i bratt terreng for å gjere skogen tilgjengeleg for hjulgåande skogsmaskinar. Desse driftsvegane skal normalt først tilbake og foryngast med skog etter avslutta hogst. I søknaden skal dei mellombelse driftsområda merkast av på kart med ei ytre avgrensing av det arealet som skal drivast med bruk av driftsvegane. Du må føre opp kor mange år det vil ta å gjennomføre drifta. Kommunen kan stille vilkår til planlegging og utføring med meir, jmfør forskrifta § 3-3 andre ledd.
- Før opp planlagt vegklasse etter «Normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse», som du finn under infrastruktur på www.landbruksdirektoratet.no.
- Vegklassene 2-3-4-5 er heilårs bilveggar eller sommarbilveggar, vegklasse 6 er vinterbilveg, og vegklassene 7 og 8 er traktorveggar. «Avvik i frå vegnormalene» er dei vegane som ikkje oppfyller vegnormalens krav, men som likevel medfører søknadspliktig terrenginngrep jf. §1-2.
- Før opp utrekna byggekostnad og meter for det tiltaket det er søkt om.

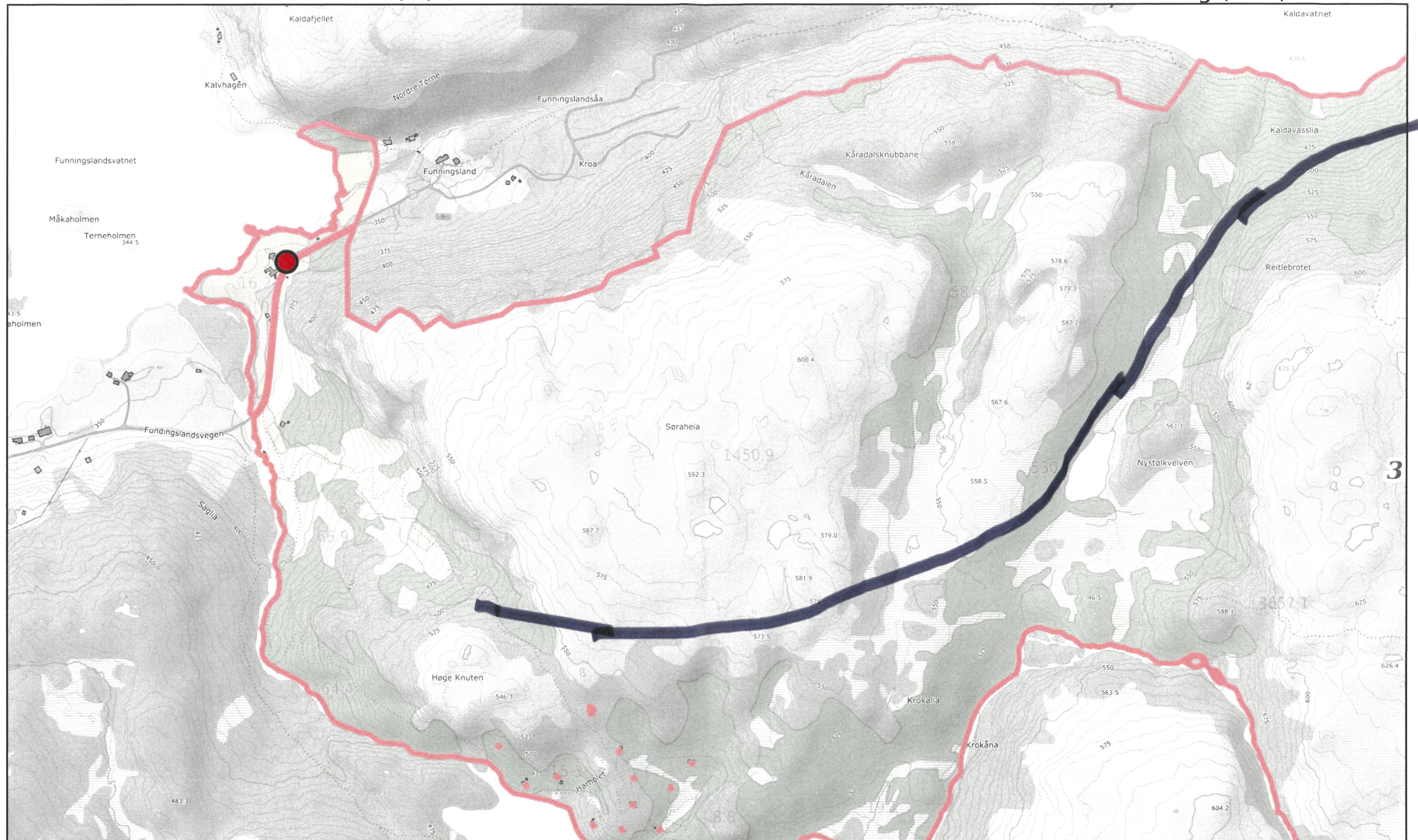
6. Omsyn til miljøverdiar og andre interessar

Søkaren må gjere greie for kjente miljøverdiar og bruksinteressar som blir rørt av det tiltaket som det er søkt om. Du finn kunnskap om miljøverdiar i eigedommen sin skogbruksplan, og i ulike innsynsløysingar og databasar (Kilden, Naturbase, Artskart, Skrednett osv.)

Naturmangfald	Miljøverdiar/omsyn	Nettside	Informasjon om aktuelle kart
	Prioriterte artar og freda artar (Forskriftfesta)	http://kart.naturbase.no	Prioriterte artar blir fastsette i egne forskrifter etter naturmangfaldlova. Dei freda artane er lista opp i forskrift om freding av trua artar etter naturmangfaldlova. Arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Underkategori, Arter av særlig stor forvaltningsinteresse. Kartlag: PA (prioriterte artar) og Fredete artar. Søk kan og gjerast i 'Artskart' hos www.artsdatabanken.no .
	Utvalde naturtypar (Forskriftfesta)		Alle utvalde naturtypar blir fastsette i eiga forskrift etter naturmangfaldlova. Utvalde naturtypar. Alle kartlaga er aktuelle.
	Verneområde (Forskriftfesta)		Verneområde blir oppretta etter naturmangfaldlova. Det blir vedtekne egne forskrifter for kvart enkelt verneområde. Verneområde. Alle kartlaga er aktuelle.
	Miljøregistrering i skog (MiS) / Nøkkelbiotopar (Forskriftfesta og sertifisert)	http://kilden.skogoglandskap.no	Fane for arealinformasjon. Skog. Kartlag: Miljøregistrering i skog (MiS). Jmfør bærekraftforskrifta § 5, skal verdiane i viktige livsmiljø og nøkkelbiotopar takast vare på i samsvar med Norsk PEFC skogstandard (www.pefcnorq.org).
	Verna vassdrag (Forskriftfesta)		Fane for arealinformasjon. Eksterne. Kartlag: Verna vassdrag (NVE). Du skal krysse av for ja i søknadsskjema dersom vegen rører ei 100-meterssone på kvar side av verna vassdrag, med sideelver, større bekkar, sjøar og tjern. Der kommunen har fastsatt vassdragsbelte rundt verna vassdrag bruker du dette i staden for 100-metersbeltet.

Naturmangfold	Naturtypar (<i>ikkje</i> knytt til eiga forskrift)	http://naturbase.no	Naturtypar. Kartlag: <i>Hovednaturtype skog</i> .
	Artar (<i>ikkje</i> knytt til eiga forskrift)		Arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Underkategori, Arter av særlig stor forvaltningsinteresse. Kartlag: <i>Trua arter</i> . Søk kan òg gjerast i 'Artskart' hos www.artsdatabanken.no .
Landskap	Helhetlig kulturlandskap (<i>ikkje</i> knytt til eiga forskrift)	http://kart.naturbase.no	Kartlaget for <i>Helhetlige kulturlandskap</i> gir ein peikepinn på område der det er store kulturlandskapsverdiar. Det finst ikkje egne kartlag for dei 22 utvalde kulturlandskapa i jordbruket. Desse områda har store biologiske- og kulturhistoriske verdiar.
	Utvalde kulturlandskap i jordbruket (Vert forskriftfesta i 2016)		I tillegg til <i>Helhetlige kulturlandskap</i> skal kartlaget <i>Hovednaturtype kulturlandskap</i> sjekkast, da dette viser registrerte skjøtselsavhengige naturtypar. Informasjon om Utvalde kulturlandskap i jordbruket finn du på www.utvalgtekulturlandskap.no .
Kulturminner	Kulturminner og ståande byggverk (Lovfesta)	http://kilden.skogoglandskap.no	Kulturminner før år 1537 og ståande byggverk frå år 1537 – 1649, er automatisk freda, jamfør kulturminnelova. Fane for arealinformasjon. Eksterne Kartlag: <i>Arkeologiske kulturminner (RA)</i> . Søk kan òg gjerast på 'Askeladden' og 'Kulturminnesøk' hos www.riksantikvaren.no . Ikkje alle arkeologiske kulturminner er registrert i basane eller fullstendig registrert.
Friluftsliv	Statleg sikra friluftsområde (Servituttavtalar)	http://kart.naturbase.no	Friluftslivsområde. Kart: <i>Statlig sikra friluftslivsområder</i> . Områda er sikra gjennom langsiktige avtalar med staten (servituttavtalar). Vert forvalta gjennom mellom anna regulerings- og byggesaksføsegnerne i plan- og bygningslova, pålegg om tiltak etter forureiningslova og føresegnerne i friluftslova om åtferdsreglar.
	Andre friluftsområde (<i>ikkje</i> knytt til eiga forskrift)		Kartlagde friluftsområde. Kartlag: <i>Kartlagte friluftsområder</i> .
Anna	Reindriftsinteresser (Lovfesta)	http://kilden.skogoglandskap.no	Fane for reindrift. <i>Alle kartlaga er aktuelle</i> . Reindriften vert regulert av reindriftslova. Sjå nettsida www.reindrift.no .
	Vernskog (Forskriftfesta)		Fane for arealinformasjon. Eksterne. Kartlag: <i>Vernskog</i> Vernskog er basert på kommunale vedtak og egne forskrifter. Sjå dokument 'Forvaltning av vernskog (B-300 M-0618B)' hos www.regjeringen.no .
	Lausmassesked	www.skrednett.no	<i>Aktsomhetskart-skred i bratt terreng</i> . <i>Faresonekart-skred i bratt terreng</i> . NVE gjennomfører faresone- og aktsomdkartlegging av skred i bratt terreng for utvalde område, jamfør plan for skredfarekartlegging (NVE rapport 14/2011). <i>Kvikkleiresoner og marin grense</i> . Ligg tiltaket under marin grense, er det generell fare for skred. Er tiltaket i, eller nær, kvikkleiresone er det spesiell stor fare for skred, og tiltaket som må utgreiast av fagkyndige (geoteknisk). NGU utviklar og held ved lag òg kartinnsyn om berggrunn, lausmasser, mineralske ressursar, grunnvatn m.m. Link til lausmassekart: www.ngu.no/kart-og-data/kartinnsyn
	Flaum	www.nve.no	Kart og karttenester. Kartlag: <i>Flomsone</i> . Flaumsonekartet viser areal som vert fløymd over ved ulike flaumstorleikar. Det blir utarbeida flaumsone for 20-, 200- og 1000-års- flaumane, og omfatter areal med størst skadepotensial ved flaum.

0 100 200 300m

Målestokk 1:10000 ved A4 liggende utskrift

Dato: 30.10.2023 12:25 - Eiendomsdata verifisert: 30.10.2023 10:21 - Side 1 av 1

Arkivsaksnummer: 2025/5629

Saksbehandlar: Alf Odden

Dato: 20.05.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	31/25	27.05.2025

Uttale til Statkraft Energi sin førespurnad om vurderinga av konsesjonsplikt for auka pumpekapasitet i Saurdal kraftverk (Blåsjømagasinet)

Vedlegg:

- 1 Statkraft - Anmodning om konsesjonspliktavurdering
- 2 NVE - høyringsbrev

Forvaltar si innstilling

Verneområdestyret for SVR vil tilrå at NVE ikkje innvilgar Statkraft Energi sin førespurnad om fritak frå ny konsesjonsbehandling. Kunnskapen om konsekvensane av auka pumpekapasitet i Saurdal kraftverk mangelfull og usikker, og prosjektet kan medføre stor skade og ulempe for allmenne interesser knyt til villreinstamma i område. I dag ligg det ikkje føre eit tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere tiltakets innverknad på isen på Blåsjø eller korleis villreinens bruk av isdekket blir påverka. Det er planar om mange pumpekraftverk i Setesdal Ryfylke villreinområde, og det er nødvendig med eit solid kunnskapsgrunnlag og ei samla vurdering av konsekvensane dette vil ha for villreinen.

Verneområdestyret for SVR viser til Statkraft Energi sin førespurnad om vurdering av konsesjonsplikt for auka pumpekapasitet i Saurdal kraftverk frå 14.03.2025. Det visast og til NVE sitt høyringsbrev frå 20.03.2025.

Auka pumpekapasitet i Saurdal kraftverk vil mellom anna påverke Blåsjømagasinet. Blåsjø omfattar ikkje verna areal, men grenser opp til Dyråheio landskapsvernområde, Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde og Steinbuskardet-Hisdal biotopvernområde, kor Verneområdestyret for SVR har forvaltningsmynde. Alle desse verneområda har ivaretaking av villreinens leveområde som ein del av verneføremålet. Verneområdestyret vil derfor i sin uttale i hovudsak ta føre seg tiltakets moglege konsekvensar for villreinens bruk av isen på Blåsjø som trekkveg.

Villreinens bruk av isen på Blåsjø er omfattande. På bakgrunn av verneområdeforvaltar sine analyser av data frå www.dyreposisjoner.no for perioden 2007-2025, har 41 GPS-merka dyr vore ute på isen og har til saman gjennomført 218 iskryssingar i tidsrommet 1. desember – 26. juni. Nesten alle iskryssingane skjedde i tidsrommet 20. desember - 20. april. Dette omfattar både kryssingar på tvers av dei to store delmagasina i Blåsjø og kryssingar ut for å beite på dei mange små og store øyane i magasinet.

Isen på Blåsjø legg seg normalt seint i desember. Isen vil normalt ligge til ut i juli, men villreinen avsluttar sin bruk av isflata mykje tidlegare. Dette skyldast truleg at oppfyllinga av magasinet normalt tek til i april og at den stigande vasstanden skaper opne råker langs land.

Villreinens bruk av isen på Blåsjø er alt i dag lågare enn ein vil finne på eit uregulert vatn i same høgdelag. Isen legg seg seint og blir utilgjengeleg utpå våren. I tillegg vil det oppstå sprekkar langs land som vil hindre villreinen i å komme ut på isen der terrenget er bratt. Likevel er ikkje situasjonen verre enn at villreinen har ein omfattande bruk av isen store delar av vinteren.

Fram til i dag har kapasiteten til å pumpe vatn til Blåsjø vore avgrensa, samstundes som denne moglegheita har vore brukt i eit relativt lite omfang. For alle vintrane i perioden 1986-2025, er det til saman berre registrert 32 døgn kor pumping og/eller naturleg tilsig har medført at vasstanden i Blåsjø har auka meir enn 25 cm i døgnet.

Det er derfor grunn til å tru at pumpinga til Blåsjø, ikkje i særleg grad har forverra istilhøva ytterlegare og såleis påverka villreinens moglegheit til å bruke isen.

Situasjonen vi har hatt i Blåsjø sidan 1986 vil uansett endre seg framover. Tilsiget er venta å auke noko og produksjonen i Saurdal kraftverk vil i større grad blir tilpassa svingingane i kraftmarknaden. I praksis vil dette bety at pumpinga til Blåsjø vil auke i frekvens og omfang samanlikna med åra 1986-2025 sjølv om pumpekapasiteten ikkje blir auka.

I følgje Statkraft sine modellar og simuleringar, vil talet på døgn der ein nyttar full pumpekapasitet auke frå om lag ein gong pr åttande vinter til om lag 20 døgn pr vinter. Samstundes vil talet på døgn med vasstandsauke i Blåsjø på meir enn 25 cm, auke frå om lag eit døgn kvar vinter til om lag 4-5 døgn pr vinter.

Dersom pumpekapasiteten i Saurdal kraftverk fordoblast, viser Statkraft sine modellar og simuleringar at ein ved bruk av full pumpekapasitet over eit døgn, vil kunne heve vasstanden i Blåsjø med 15-19 cm, når vasstanden i Blåsjø er på normalnivå (1035-1045 moh). Vidare vil det i følgje Statkraft være aktuelt å bruke full (og dobla) pumpekapasitet i Saurdal kraftverk 8-10 døgn pr vinter. Dette vil medføre at talet på døgn med ein vasstandsauke i Blåsjø på meir enn 25 cm vil ligge på 10-11 kvar vinter, da som ein kombinasjon av pumping og naturleg tilsig. Ved eit normalt vasstandsnivå i Blåsjø (1035-1045 moh) vil ikkje pumping aleine kunne heve vasstanden med 25 cm i døgnet. Statkraft opplyser vidare at pumping til Blåsjø vanlegvis vil skje samanhengane i 1-2 døgn, men lengre periodar kan førekomme. Ved normalt vasstandsnivå i Blåsjø, vil ein med bruk av full pumpekapasitet og eit visst naturleg tilsig, anslagsvis kunne heve vasstanden i Blåsjø med 50-70 cm om det pumpast samanhengande i to døgn. Ved samanhengane pumping i 4 døgn vil ein anslagsvis kunne få ein vasstandsheving på 1-1.4 m. I år kor vasstanden i Blåsjø er under normalnivå vil vasstandshevingane pr døgn bli ennå større. Her er det snakk om vasstandshevingar som kan skape opne råker langs land og hindre villreinens bruk av isflata.

Statkraft understrekar at modellane og simuleringane for den framtidige situasjonen er usikre, og vil endre seg med endringane i kraftmarknaden. Det er derfor mogleg å sjå føre seg pumperegimer som gir større vasstandshevingar i Blåsjø enn i dei simuleringane Statkraft har lagt fram.

I tillegg til usikkerheita knyt til korleis vasstanden i Blåsjø vil endre seg, manglar ein og mykje kunnskap om korleis desse vasstandsendingane vil påverke isen. Før denne kunnskapen er på plass vil det og være uråd å gjere sikre vurderingar av korleis villreinens bruk av isen blir påverka. Det er og viktig å ha eit langsiktig perspektiv som tek omsyn tek omsyn til auka naturleg tilsig om vinteren. Villreinen skal og kunne bruke isen på Blåsjø om 100 år.

I Statkraft sin førespurnad hevder Sweco at: *«For Blåsjømagasinet generelt vil vannstandsvariasjonene være marginale og for små til å kunne påvirke isen utover dagens situasjon. Villreinens funksjonelle trekk over Blåsjømagasinet vinterstid vil derfor ikke bli påvirket av dette».* Dette er ein konklusjon det ikkje er grunnlag for å trekke på bakgrunn av det spinkle kunnskapsgrunnlaget som ligg til grunn for Statkraft sin førespurnad. Ut frå den kunnskapen ein har i dag vil det være meir riktig å si at ein ikkje kan utelukke at Blåsjø blir eit vandringshinder for villreinen om vinteren dersom Statkraft sitt prosjekt blir gjennomført.

Den samla belastninga på Setesdal Ryfylke villreinområde alt i dag svært høg. Dette gjeld særleg inngrep frå tidlegare kraftutbygging kor etableringa av mange høg fjellsmagasin har demd ned viktige trekkvegar. I klassifiseringa etter kvalitetsnormen fekk villreinområde derfor status som «ikkje godkjent» og villreinstamma har slitt med tilveksten dei siste åra. Om dei store høg fjellsmagasina nå skal utnyttast i samband med pumpekraftverk, er det ein risiko for at dei også vil utgjere trekkbarrierar om vinteren. Dette vil i så fall forverre ein allereie vanskeleg situasjon for villreinen og kunne ha katastrofale følgjer for villreinstamma.

Sett i lys av den store samla belastninga, og at det er planlagt fleire nye pumpekraftverk sentralt i villreinområde, blir det heilt nødvendig å få på plass sikker kunnskap om både korleis isen på høg fjellsmagasina blir påverka og korleis dette verker inn på villreinens bruk av isen. Det må være ein svært høg terskel for å tillate tiltak som gjer den vanskelege situasjonen for villreinen ennå verre. Og før nødvendig kunnskap er på plass, må det ikkje opnast opp for tiltak som potensielt kan forverre tilhøva for villreinen i Setesdal Ryfylke villreinområde.

Det visast til saksutgreiinga under for utdjupande opplysningar og for ei oversikt over aktuelle tema for nødvendig kunnskapsinnhenting.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

I denne saka skal verneområdestyret ta stilling til kva for råd ein skal gi NVE, i høve til Statkraft sin førespurnad om vurdering av konsesjonsfritak for ein dobling av pumpekapasiteten for Saurdal kraftverk. Det er viktig å være merksam på at dette berre er eit av fleire liknande prosjekt i Setesdal Ryfylke villreinområde som ligg i eller på grensa til våre verneområde. Holmavatnet er godt kjent, og i tillegg ligg det føre planar for Botsvatn-Store Urevatn (Otra kraft) og Valevatn-Svartevassmagasinet og truleg Øyarvatnet-Rosskreppfjorden (Sira Kvina kraftselskap).

Bakgrunn for uttalen

Alle dokument i saka, inkludert uttaler frå andre partar kan lesast her på lenka til NVE sine nettsider: [Konsesjonssak - NVE](#)

Statkraft Energi har planar om å auke pumpekapasiteten i Saurdal kraftverk i Suldal kommune med 50 eller 100%, og sendte 14.03.2025 ein førespurnad til NVE om vurdering av konsesjonsfritak. NVE sendte saken ut på høyring 20.03.2025 med frist for uttale sett til 15.05.2025. SVR har fått utsett frist til 29.05.2025. Verneområdeforvaltar har bedt om tilleggsopplysningar frå Statkraft, og har fått tilsendt to utdjupande notat 11.04.2025 (revidert utgåve 06.05.2025) og 06.05.2025. Verneområdeforvaltar har og hatt møte med Statkraft 23.04.2025 og har ved fleire høve fått supplerande opplysningar på e-post.

Statkraft ønskjer å samordne dette prosjektet med dei pågåande arbeida i Saurdal-Blåsjø vassveg. Dette for å unngå ytterlegare nedstenging av store delar av kraftproduksjonen frå Ulla-Førre anlegga. Om ei slik samordning skal være mogleg må Statkraft ha eit positivt svar på sin førespurnad i løpet av 2025.

Statkraft opplyser at prosjektet har potensial for å kunne være eit av dei raskast realiserbare tiltaka som ytterlegare kan bidra i møte med den stadig aukande etterspurnaden av effekt, balansering og fleksibilitet i kraftsystemet.

Dobling av pumpekapasiteten i Saurdal kraft er berekna til å medføre ein reduksjon i årleg nettoproduksjon på 119 GWh i 2035, men når meir vatn kan pumpast til Blåsjø kan produksjonen i større grad rettast mot tidspunkt når behovet er størst i kraftmarknaden.

Dagens situasjon (1986-2024)

Saurdal kraftverk har i dag fire aggregat kvar med ein installert effekt på 160 MV. To av desse er reversible og kan pumpe vatn frå Lauvastølsvatnet og Sandsa (600 moh) opp til Blåsjø (1055 moh).

For perioden 1986-2024 har pumping til Blåsjø i all hovudsak føregått i korte periodar på nokre timar om ein ser på situasjonen om vinteren (01.12-15.04), som er tidsrommet villreinen nyttar isen på Blåsjø som trekkveg. Sidan Saurdal kraftverk kom i drift er det berre registrert 5 døgn kor full pumpekapasitet er brukt over ein samanhengande periode på eit døgn, og 8 døgn kor ein mindre del av pumpekapasiteten er brukt i meir enn eit døgn.

Slik situasjonen er i dag vil ein ved bruk av full pumpekapasitet i Saurdal kraftverk over eit døgn, kunne heve vasstanden i Blåsjø med 8-10 cm når vasstanden i Blåsjø er på normalnivå (1035-1045 moh). Om nivået i Blåsjø er lågt gjennom vinteren (under 1000 moh) vil pumping har større effekt og kan heve vasstanden med om lag 30 cm i døgnet. Etter 1986 er det registrert 5 år kor vasstanden i Blåsjø har vore lågare enn 1020 moh om vinteren og i eit av desse (2011) var vasstanden under 1000 moh.

Pumping er ikkje den einaste faktoren som påverkar vasstanden i Blåsjø gjennom vinteren. Naturleg tilsig vil og spele inn, og det er den samla effekten av desse to faktorane som avgjer om vasstanden kan stige så mykje at det blir danna råker langs land.

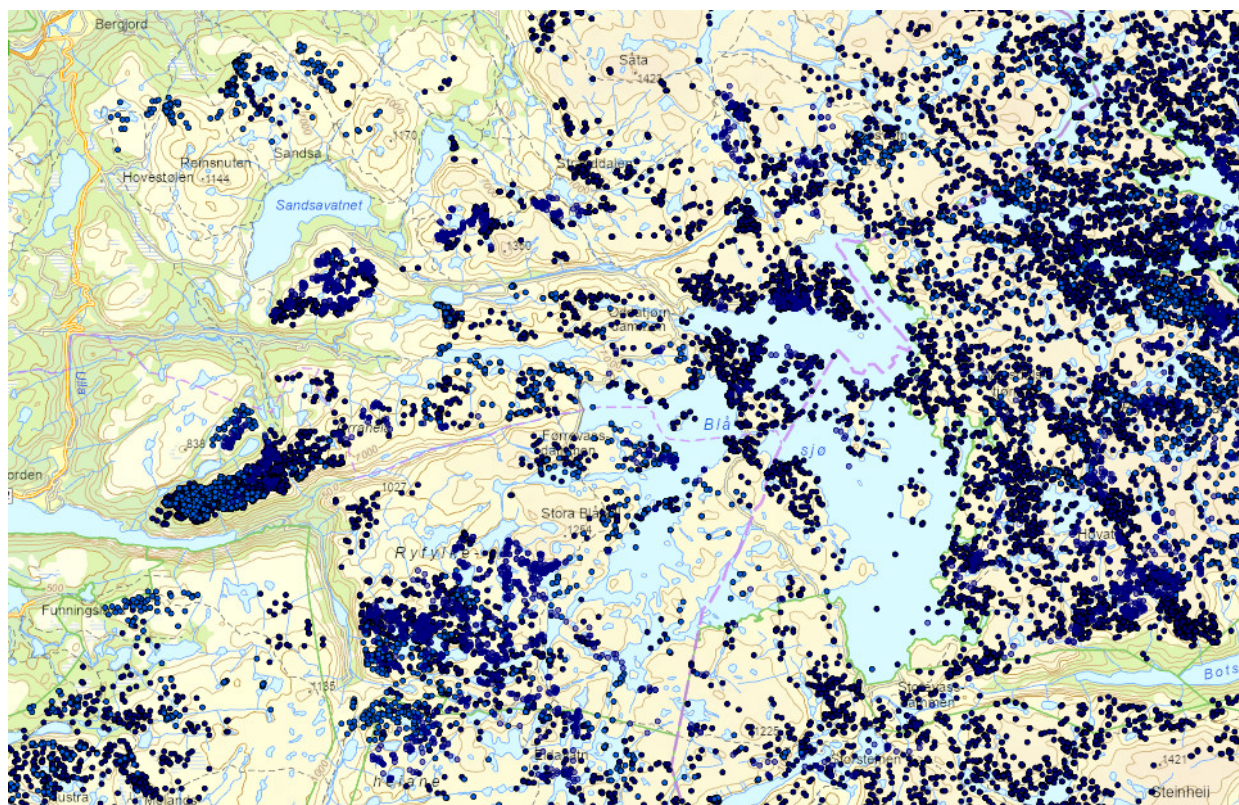
Perioden som omfattar vintrane (01.12-15.04) frå 1986 til 2025 består av 5265 døgn. Innan denne perioden er det til saman registrert 32 døgn med ein auke av vasstanden i Blåsjø med 25 cm eller meir. Til saman 19 av desse døgna skyldast berre naturleg tilsig, mens 13 skyldast ein kombinasjon av

pumping og naturleg tilsig. Til saman 19 av desse døgn var i 2011 da vasstanden i Blåsjø var uvanleg låg (980 moh), og effekten av pumping og naturleg tilsig var langt større enn ved normale vasstandsnivå.

For å oppsummere har det for perioden 1986-2024 vore svært få døgn kor kombinasjonen av pumping og naturleg tilsig har gitt ein vasstandsheving i Blåsjø på 25 cm eller meir. I ein normalsituasjon der Blåsjø har eit nivå mellom 1035 og 1045 moh er det berre registrert 5 slike døgn for heile perioden.

Villreinens bruk av isen på Blåsjø (2007-2025)

Områda rundt Blåsjø inngår, etter kartgrunnlaget for kvalitetsnormen, i vinterbeiteområde for villreinstamma i Setesdal Ryfylke. Registreringar av GPS-merka dyr frå perioden 2007-2024 viser og ein omfattande bruk for vintermånadane (desember-april). Blåsjø stekk seg 15 km frå Storevassdammen i sør til Skreivatnet i nord. Å kunne krysse isen på Blåsjø er svært viktig om dyra skal kunne utnytte mest mogleg av dei avgrensa vinterbeiteressursane i Setesdal Ryfylke villreinområde.

Kart over villreinens bruk av områda rundt Blåsjø i vintermånadane (desember-april) for perioden 2007-2024.

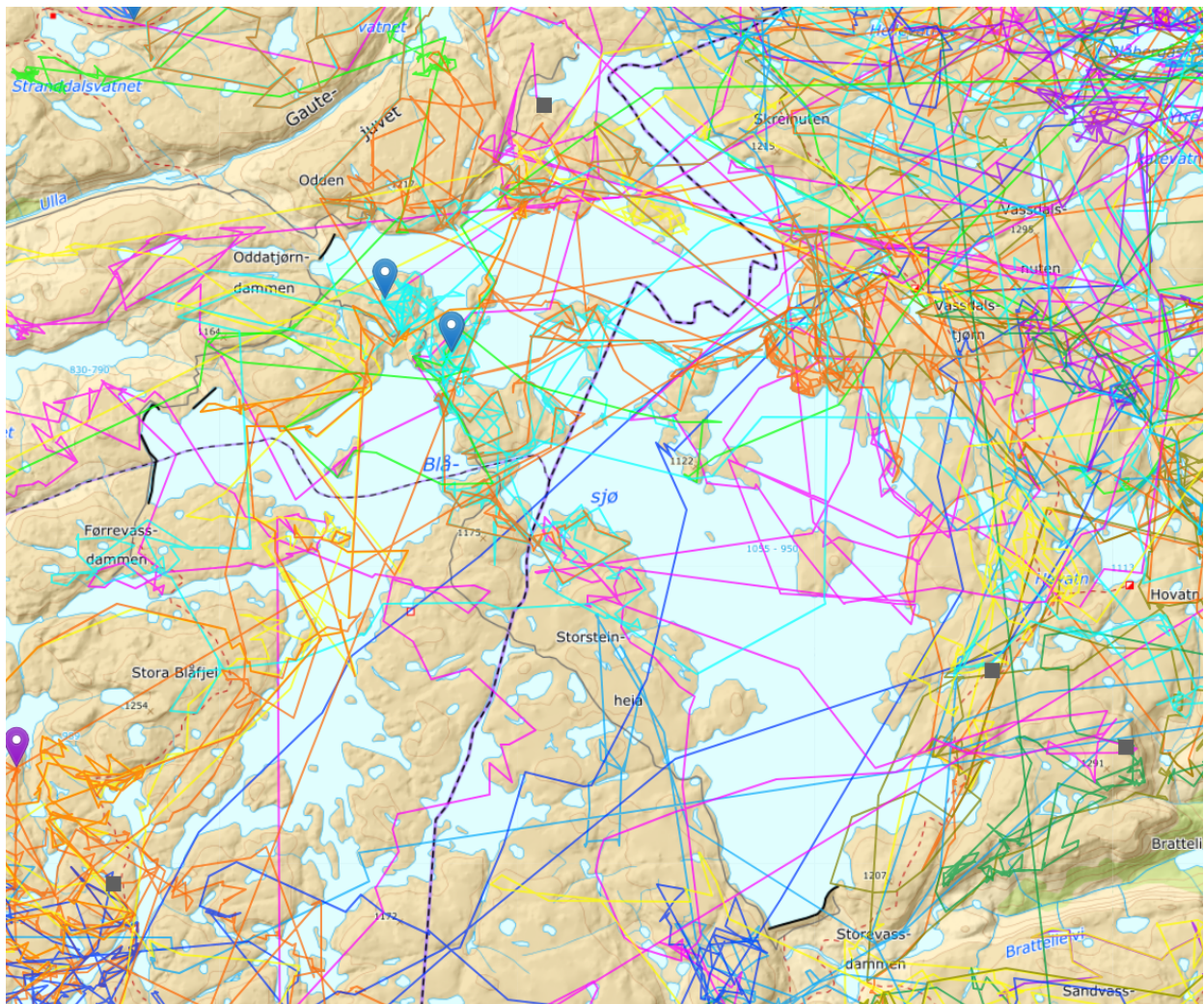
Isen på Blåsjø legg seg i løpet av desember. Normalt ser islegginga ut til å skje relativt seint i månaden ettersom det knapt har vore GPS-merka villrein ute på isen før 20. desember. Isen på Blåsjø vil normalt ligge til ut i juli, men villreinen avsluttar sin bruk av isflata innan 20. april. I mai og juni er

det knapt registrert kryssingar av isen. Dette skyldast truleg at oppfyllinga av magasinet normalt tek til i april og at den stigande vasstanden skaper opne råker langs land. I mai er simlene lenger aust for å kalve, men bukkane er framleis i område ved Blåsjø.

Villreinens bruk av isen på Blåsjø vil truleg være markert redusert samanlikna med eit uregulert vatn i same høgdslag. Isen legg seg seint og blir utilgjengeleg på våren. I tillegg vil det oppstå sprekkar langs land som vil hindre villreinen i å komme ut på isen der terrenget er bratt. Likevel er ikkje situasjonen verre enn at villreinen har ein omfattande bruk av isen store delar av vinteren. I om lag halvparten av åra har vasstanden i Blåsjø blitt senka mindre enn 10 m gjennom vinteren noko som reduserer problema knyt til sprekkdanning. Det finns og mange slake område rundt Blåsjø kor sprekkdanninga uansett blir avgrensa og gjer det mogleg for villreinen å komme ut på isen.

For perioden 2007-2025 har til saman 41 GPS-merka villrein gjennomført til saman 218 iskryssingar innanfor tidsrommet 5. desember – 26. juni. Heile 205 av desse iskryssingane har skjedd mellom 20. desember og 20. april, og viser at villreinen i praksis berre brukar isen på Blåsjø ein periode på 4 månader om vinteren.

Oversiktskart frå www.dyreposisjoner.no som viser hovudtrekka over Blåsjø i tidsrommet 20. desember – 20. april for perioden 2007-2025.

Villreinen brukar isen både til lange kryssingar på tvers av dei to delmagasina i Blåsjø og til kortare kryssingar ut til og mellom dei mange øyane i magasinet. I praksis vil ofte i lang iskryssing gå via ei eller fleire øyer kor dyra er innom for å beite.

Den mest brukte iskryssinga over Blåsjø er mellom områda ved Vassdalstjørn og Åbogen på austbreidda og områda ved Undeknuten på vestbreidda. Denne kryssinga går via Simlenuten og Trettheddernuten som nå er øyer i magasinet. Andre mykje bruka iskryssingar går over Skreivatnet frå områda mellom Vassdalstjørn og Skreinuten over til Høgaloft, og mellom Undeknuten og Høgsloft over Oddatjørn. I same kategori er kryssingane over Andrevatnet, Tredjevatnet og Førrevatnet i vestre delmagasin, og kryssingane sør i austre delmagasin mellom områda ved Åbogen og Grasdalstjørn i aust og Storsteinsheia i vest. Det er og registrert fleire kryssingar av Suldal-Krynlevatn.

Bruken av isen på magasinet var størst i mars og april, og talet på kryssingar fordeler seg slik gjennom sesongen med is:

	Des	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Sum
GPS-dyr	6	7	5	10	10	2	1	41
Kryssing	32	30	28	58	63	5	2	218

Framtidig situasjon

Statkraft Energi har planar om å erstatte det eine eller begge aggregata utan pumpekapasitet. Dagens pumpekapasitet på 320 MV vil såleis blir auka til 480 MV eller 640 MV. Alle utrekningane som følgjar tek utgangspunkt i ein dobling av pumpekapasiteten.

Situasjonen vi har hatt i Blåsjø sidan 1986 vil uansett endre seg framover. Tilsiget er venta å auke, og særleg om vinteren. Kanskje med så mykje som 10% etter 2050. Da vil meir vatn bli tilgjengeleg for pumping frå Lauvastølsvatnet og Sandsa samstundes som det naturlege tilsiget til Blåsjø og vil auke. I tillegg må ein forvente at produksjonen i Saurdal kraftverk i større grad blir tilpassa svingingane i kraftmarknaden. I praksis vil dette bety at pumpinga til Blåsjø vil auke i frekvens og omfang samanlikna med åra 1986-2025, sjølv om pumpekapasiteten i Saurdal kraftverk ikkje blir auka.

I følgje Statkraft sine modellar og simuleringar vil talet på døgn der ein nyttar full pumpekapasitet auke frå om lag ein gong pr åttande vinter til om lag 20 døgn pr vinter. Samstundes vil talet på døgn med vasstandsauke i Blåsjø på meir enn 25 cm, auke frå om lag eit døgn kvar vinter til om lag 4-5 døgn pr vinter.

Dersom pumpekapasiteten i Saurdal kraftverk fordoblast, viser Statkraft sine modellar og berekningar at ein gjennom bruk av full pumpekapasitet over eit døgn vil kunne heve vasstanden i Blåsjø med 15-19 cm når vasstanden i Blåsjø er på normalnivå (1035-1045 moh). Om nivået i Blåsjø er svært lågt gjennom vinteren (under 1000 moh) vil pumping har større effekt og kan heve vasstanden med om lag 60 cm i døgnet. Vasstandsheving som skyldast naturleg tilsig vil komme i tillegg.

Vidare vil det i følge Statkraft være aktuelt å bruke full (og dubla) pumpekapasitet i Saurdal kraftverk 8-10 døgn pr vinter, samt at det brukast over halv pumpekapasitet 11-12 døgn i tillegg. Dette vil, og i følge Statkraft, medføre at talet på døgn med ein vasstandsauke i Blåsjø på meir enn 25 cm vil ligge på 10-11 kvar vinter. Statkraft opplysar vidare at pumping til Blåsjø vanlegvis vil skje samanhengane i 1-2 døgn, men simuleringane viser og periodar med samanhengane pumping i opp til 13 døgn. I dei aller fleste av desse døgn vil vasstandsauken skyldast ein kombinasjon av pumping og naturleg tilsig. Ved eit normalt vasstandsnivå i Blåsjø (1035-1045 moh) vil ikkje pumping aleine kunne heve vasstanden med 25 cm i døgnet. Ved normalt vasstandsnivå i Blåsjø vil ein med bruk av full pumpekapasitet og eit visst naturleg tilsig, vil ein ved samanhengande pumping i to døgn anslagsvis kunne heve vasstanden i Blåsjø med 50-70 cm. Ved samanhengane pumping i 4 døgn vil ein kunne få ein vasstandsheving på 1-1.8 m, mens den vil bli på heile 5-7 m ved samanhengande pumping i 10 døgn.

Statkraft understrekar at modellane og simulere er usikre og vil endre seg med endringane i kraftmarknaden.

For å oppsummere den framtidige situasjonen, vil det bli pumpa vatn til Blåsjø gjennom Saurdal kraftverk både med auka frekvens og i større omfang, samanlikna med det som har vore situasjon fram til i dag. Dette vil skje uavhengig av om pumpekapasiteten blir auka. Dersom pumpekapasiteten blir fordobla vil det bli pumpa for fullt i 8-10 døgn pr vinter, noko som saman med auka naturleg tilsig vil medføre at ein får ein vasstandsauke i Blåsjø på over 25 cm 8-10 dagar kvar vinter.

Vurdering

Samla belastning

Den samla belastninga på Setesdal Ryfylke villreinområde alt i dag svært høg. Dette gjeld særleg inngrep frå tidlegare kraftutbygging. Alle kraftmagasina i villreinområde har demt ned mange viktige trekkveggar slik at ulike funksjonsområde er utilgjengeleg for villreinen gjennom barmarkssesongen. Dette har resultert i at villreinstamma er delt i to ved Blåsjø og at store beiteområde i vest nesten ikkje blir brukt. I tillegg skapar ferdsel på og ut frå dei mange anleggsvegane forstyrring heilt inn i dei sentrale delane av villreinområde.

I klassifiseringa etter kvalitetsnormen fekk villreinområde derfor status som «ikkje godkjent» og villreinstamma har slitt med tilveksten dei siste åra.

Om dei store høgfjellsmagasina nå skal utnyttast i samband med pumpekraftverk er det ein risiko for at dei også vil utgjere trekkbarrierar om vinteren. Dette vil i så fall forverre ein allereie vanskeleg situasjon for villreinen og kunne ha katastrofale følgjer for villreinstamma.

Det er konkrete planar om pumpekraftverk som påverkar fleire av dei store høgfjellsmagasina. Lyse Kraft har sendt konsesjonssøknad for Røldal Suldal kraftverk som påverkar Holmavatnet og Votna. Statkraft Energi har nå søkt om vurdering av konsesjonsplikt for auka pumpekapasitet i Saurdal kraftverk som påverkar Blåsjø. Otra Kraft planlegg eit nytt pumpekraftverk som vil påverke Botsvatn og Store Urevatn. Mens Sira Kvina har planar om utvida pumping mellom Valevatn og Svartevassmagasinet, samt eit nytt pumpekraftverk som vil påverke Øyarvatnet og Rosskreppfjorden. Av desse høgfjellsmagasina har særleg isen på Holmavatnet, Blåsjø, Store Urevatn og Rosskreppfjorden ein omfattande bruk av villreinen.

Sett i lys av den store samla belastninga, og at det er planlagt fleire nye pumpekraftverk sentralt i villreinområde, blir det heilt nødvendig å få på plass sikker kunnskap om både korleis isen på høgfjellsmagasina blir påverka av pumpekraftverk og korleis dette verker inn på villreinens bruk av isen. Det må være ein svært høg terskel for å tillate tiltak som gjer den vanskelege situasjonen for villreinen ennå verre. Og før nødvendig kunnskap er på plass, må det ikkje opnast opp for tiltak som potensielt kan forverre tilhøva for villreinen i Setesdal Ryfylke villreinområde.

Aktuelle kunnskapsbehov

Sjølv om Statkraft har framskaffa solid tilleggsdokumentasjon for pumpeaktivitet og vasstandsendingar i Blåsjø for perioden 1986-2025, og simuleringar av forventa pumpeaktivitet og vasstandsendingar i tida framover, er det framleis stor usikkerheit og store manglar ved kunnskapsgrunnlaget.

Særleg manglar det mykje kunnskap om korleis dei forventa vasstandsendingane vil påverke isen på Blåsjømagasinet. Særleg viktig vil det være å få dokumentert når vasstandsheving vil medføre opne råker og vedvarande svak i langs land, og om det vil bli meir overvatn på isen. Når denne kunnskapen er på plass må det gjerast analysar av korleis villreinens bruk av isen blir påverka. Det må og gjerast analysar av kva for konsekvensar ein eventuelt redusert bruk av isen vil ha for villreinstamma i Setesdal Ryfylke villreinområde.

Heilt konkret vil ein foreslå desse utgreiingane for å avbøte dei store manglane i kunnskapsgrunnlaget:

- Ei analyse av GPS-data frå villreinen sin bruk av isen fram til i dag, sett opp mot den vasstandsvariasjonen som har vore.
Særleg relevante spørsmål vil være:
  - I kva grad er Blåsjø eit vandringshinder i dag?
  - Kvifor sluttar villreinen å nytte isen på Blåsjø etter at vasstandsnivået begynner å auke på vårvintern?
Dette skjer til tross for at det ennå ligg «trygg» is i om lag 2 månadar. Skuldast dette forhold med isen eller er dette eit resultat av naturlege endringar av dyras områdebruk.
  - I kva for grad skil dyras bruk av isen på Blåsjø seg frå bruken av isen av andre vatn i område?
Samanlikning med det uregulerte Holmavatnet (1172 moh) og det regulerte Store Urevatn (1175 moh) er særleg relevant
- Ei grundig vurdering av korleis vil dei forventa vasstandsendingane påverke isen på Blåsjømagasinet?
Særleg viktig vil det være å få dokumentert om vasstandsheving vil medføre opne råker og vedvarande svak i langs land eller auka førekomst av overvatn. Etter det ein kjennar til gjennomfører SINTEF liknande undersøkingar av isforholda i Holmavatnet i Røldal-Suldal på

oppdrag frå Lyse Kraft. Om desse undersøkingane gir anvendbare resultat bør tilsvarande metodikk brukast for Blåsjø

- Ei grundig vurdering av villreinen sin framtidige bruk av isen på Blåsjø ved desse tilhøva:
  - pumpekapasitet som i dag, men med endra bruksmønster grunna større tilsig og endring i energimarknaden
  - dobbel pumpekapasitet, med forventa bruksmønster grunna større tilsig og endring i energimarknaden
- Ei grundig vurdering av kva for konsekvensar svakare is og redusert trekkaktivitet vil ha for villreinstamma i Setesdal Ryfylke villreinområde

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

nve@nve.no

DERES REF./DATO:

VÅR REF.:
202500057

STED/DATO:
Oslo, 14.03.2025

POSTADRESSE
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 729

ANMODNING OM KONSESJONSPLIKTVURDERING FOR STØRRE PUMPEKAPASITET I SAURDAL PUMPEKRAFTVERK, SULDAL KOMMUNE

Statkraft Energi AS vurderer å installere større pumpekapasitet i Saurdal pumpekraftverk i Suldal kommune, Rogaland fylke. Pumpeeffekten kan dobles fra 320 MW til 640 MW ved å skifte ut to konvensjonelle aggregater med nye pumpeaggregater. I tillegg skal dagens to pumpeaggregater rehabiliteres for å sikre videre drift. Tiltaket er et opprusting- og utvidelsestiltak (O/U-tiltak), og har potensial for å kunne være et av de raskest realiserbare tiltak som ytterligere kan bidra i møte med den stadig økende etterspørselen av effekt, balansering og fleksibilitet i kraftsystemet.

Tiltaket medfører ingen nye reguleringer, overføringer eller utnyttelse av nytt fall. Arbeidene vil være begrenset og foregå i fjell. Det er forventet kun små endringer i magasindisponeringen av Blåsjø, Lauvastølvatnet og Sandsavatnet, og ingen endringer i hydrologien i reguleringsområdet.

Gjennomførte miljø- og samfunnsvurderinger viser ingen til små konsekvenser for naturmangfoldet, landskap og brukerinteresser. Statkraft vurderer at planene kan gjennomføres innenfor ordlyden i dagens manøvreringsreglement, og uten at tiltaket vil være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser. På grunnlag av dette ber vi Norges vassdrags- og energidirektorat vurdere om tiltaket må konsesjonsbehandles.

Nødvendige opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte tiltaksbeskrivelse med vurdering av antatte virkninger.

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Pål Otto Eide
Direktør
Utvikling Norden

STATSFORVALTEREN I AGDER
Postboks 504
4804 ARENDAL

Vår dato: 20.03.2025

Vår ref.: 202507038-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Høring av forespørsel om vurdering av konsesjonsplikt for økt pumpekapasitet i Saurdal kraftverk i Ulla-Førre systemet i Rogaland

NVE har mottatt en forespørsel fra Statkraft Energi AS om vurdering av konsesjonsplikt for økt pumpekapasitet i Saurdal kraftverk. Forespørselen sendes nå på høring med høringsfrist 15.05.2025.

Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det kreves kunngjøring og bred offentlig høring. Forespørselen om vurdering av konsesjonsplikt sendes derfor bare på høring til Suldal kommune, Hjelmeland kommune, Bykle kommune, Rogaland fylkeskommune, Agder fylkeskommune, Statsforvalterne i Rogaland og Agder og Villreinnemda for Setesdalsområdet.

Hva det ønskes vurdering om

NVE har mottatt en forespørsel fra Statkraft datert 14.3.2025, om vurdering av konsesjonsplikt for økt pumpekapasitet i Saurdal kraftverk. Statkraft vurderer å doble pumpekapasiteten fra 320 MW til 640 MW ved å skifte ut to konvensjonelle aggregater med nye pumpeaggregater. Tiltaket berører ikke driften i Kvilldal kraftverk i nevneverdig grad eller forholdene i Suldalsvatnet og Suldalslågen. Tiltaket medfører ingen nye reguleringer, overføringer eller utnyttelse av nytt fall. Tiltaket vil foregå i fjell med begrensede fjellarbeider. Ifølge Statkraft er det forventet kun små endringer i magasindisponeringen av Blåsjø, Lauvastølvatnet og Sandsavatnet, og ingen endringer i hydrologien i reguleringsområdet. Forespørselen med vedlegg er tilgjengelig på NVEs nettside: www.nve.no/9627/V.

Forespørselen skal behandles etter vassdragsreguleringsloven § 4 og vurderes etter § 3 i samme lov. NVE skal på bakgrunn av forespørselen vurdere om tiltaket gir skade og ulempe av slik betydning for allmenne interesser at det oppstår konsesjonsplikt etter vassdragsreguleringsloven.

Hva vi ønsker uttalelser om

NVE ønsker tilbakemelding på om kjente allmenne interesser blir berørt av tiltaket, som for eksempel friluftslivsinteresser, kulturminner, verdifulle naturtyper, rødlistede arter og informasjon om vilt. Vi ønsker også informasjon om planstatus, status i forhold til vannforskriften, eksisterende vannuttak eller andre aktiviteter i vassdraget. Vi ønsker også tilbakemelding dersom dere mener det er andre interessenter som bør få mulighet til å uttale seg.

Slik sender du inn høringsuttalelse

Alle som har meninger om saken, kan sende uttalelse på én av følgende måter:

- via skjema for uttalelser, som dere finner på sakens nettside (www.nve.no/9627/V)
- via e-post til nve@nve.no (merk e-posten med «Høringsuttalelse» og saksnummer 202507038 i emnefeltet, og oppgi navn og organisasjonsnummer i innledningen om du representerer en virksomhet)
- via brev til NVE, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO (merk brevet med «Høringsuttalelse» og saksnummer 202507038 i emnefeltet, og oppgi navn og organisasjonsnummer i innledningen om du representerer en virksomhet)

Frist for å sende uttalelse er

15.05.2025

Uttalelser eller deler av uttalelser vil bli referert i saken. Er høringsuttalelsen lang, oppfordrer NVE høringspartene til selv å skrive en kortfattet konklusjon eller sammendrag. Høringsuttalelsene er offentlige dokumenter, og sentrale saksdokumenter legges ut på NVEs nettsider.

Med hilsen

Eilif Brodtkorb
Sjefingeniør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

ROGALAND FYLKESKOMMUNE
STATSFORVALTEREN I ROGALAND
HJELMELAND KOMMUNE
Suldal kommune
BYKLE KOMMUNE

Villreinnemnda for Setesdalsområdet
STATSFORVALTEREN I AGDER
AGDER FYLKESKOMMUNE

Arkivsaksnummer: 2024/11829

Saksbehandlar: Jørn Trygve Haug

Dato: 20.05.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	32/25	27.05.2025

Budsjettkontroll første halvår 2025.

Vedlegg:

1 Regnskap M1547

Forvaltar si innstilling

Verneområdestyret godkjenner omdisponering av tiltaksmidler (post 31 midlar) kr. 200 000 til *Informasjon og uteareal Fundingsland i Vormedalsheia* som omtalt i saka. Det er ein føresetnad at naudsynte avtalar med Hjelmeland kommune kjem på plass før utbetaling.

Verneområdestyret tar elles saka til orientering utan særskild merknad.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

I møte 16.12.2024 vedtok arbeidsutvalet i verneområdestyret budsjett for drift av verneområdestyret for 2025. I tråd med vedtaket skal verneområdestyret to gonger i året bli førelagt ei sak om budsjettkontroll for post 21 midlar, dvs. pengar til drift av verneområdestyret inkl. grunnstøtte. For 2025 fekk verneområdestyret tildelt kr. 650 000. Av dette er kr. 100 000 såkalla grunnstøtte meint til ulike drifts- og vedlikehaldsføremål. Det er ikkje skild på desse to beløpa i rekneskapen. Etter rekneskapen vedlegg 1 er det pr. 19.5.2025 nytta kr. 115 811, dvs snautt 18 % av det som vart tildelt.

For 2025 vart det også søkt post 21 midlar til kartleggingsarbeid knytt til revidering av forvaltningsplanen for SVR. Konkret gjaldt det utgifter til ferdselsteljingar og kartlegging av hubrolokalitetar. Til dette fekk vi samla tildelt kr. 150 000. Pr. 19.5.2025 er det nytta kr. 1 604.

Verneområdestyret får også tildelt midlar til tiltak i verneområde, såkalla post 31 midlar. Sjølv om desse midlane ikkje var del av vedtaket i arbeidsutvalet, har forvaltar vald å ta med dette grunna trong for omdisponering nokre av midlane. Verneområdestyrte fekk tildelt kr. 800 000 til totalt 20 ulike tiltak. Pr. 19.5.2025 er det ikkje betalt ut midlar frå denne posten.

Vurdering

Post 21 midlar, drift av verneområdestyret inkl. grunnstøtte (prosjekt M1547)

Etter møteplan står det att tre styremøte inkl. møtet 27.6. Av desse er dei to haustmøte med overnatting og der eitt er med synfaring. Kostnadane for haustmøta vil difor bli høgare enn dagsmøtet ein har hatt til no. Når det gjeld arbeidutvalet er det lagt opp til totalt fem møte i løpet av året. Til no er det halde tre møte, alle på teams.

Som tala syner ligg verneområdestyret greitt ann i høve til budsjett.

Post 21 midlar, kartleggingsarbeid forvaltningsplan (prosjekt M 2502)

Det er gjennomført både ferdselsteljingar og kartlegging av hubro gjennom vinteren, men førebels har vi ikkje motteke faktura for dette.

Post 31 midlar, tiltak i verneområda (prosjekt M 1512)

Verneområdestyrte fekk tildelt kr. 800 000 til totalt 20 ulike tiltak. Pr. 19.5.2025 er det ikkje betalt ut midlar frå denne posten. Som normalt vert dette sett i arbeid utover sommaren og hausten.

Til saman vart det sett av kr. 175 000 til *opprydding informasjonspunkt Håheller, informasjonsskilt Håhellervatn og Ådneram*. Då forvaltningssekretariatet frå slutten av juni har monaleg mindre stillingsressursar å spele på, vil forvaltar tilrå at desse tre tiltaka vert utsett til 2026. I staden kan midlane nyttast til *Informasjon og uteareal Fundingsland i Vormedalsheia* som falt ut i førre tildeling frå Miljødirektoratet grunna manglande drifts og vedlikehaldsavtalar med Hjelmeland kommune. I all hovudsak vil det vera kommunen som gjennomfører tiltaket og minimalt med arbeid som fell på forvaltningssekretariatet. Hjelmeland kommune har stadfeste at dei vil sende over naudsynte avtalar.

For 2025 vart det også sett av kr. 25 000 til nytt skjøtselsprosjekt ved Solbu i Åseral. Etter samtale med grunneigar er ikkje det likevel ikkje aktuelt starte opp skjøtsel i området no. Pengane kan førast over på nemnde prosjekt i Hjelmeland slik at totalt beløp blir kr. 200 000.

Konklusjon

Verneområdestyret godkjenner omdisponering av tiltaksmidlar post 31 som omtalt i saka.

Verneområdestyrte tar saka til orientering.

Post 21/prosjekt M1547 verneområdestyret SVR

Rgnskap og budsjett første halvår 2025

Drift verneområdestyret

Konto		Budsjett 2025	Regnskap pr. 19.5.2025
5300	Styrer, råd og utvalg	288 000	91 908
5330	Honorarer		
5400	Arbeidsgiveravgift		
6300	Leie lokaler	50 000	0
6420	Leie av datasystem (årlige lisenser m.m)	1 000	1 512
6460	Leie av andre transportmidler	10 000	
6780	Kjøp av andre fremmede tjenester	8 000	
6840	Aviser, tidsskrifter, bøker o.l.	4000	
6860	Møter eksterne	123 000	3 000
6900	Telefoni og datakommunikasjon, samband, internett	0	
6940	Porto	500	
7100	Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	64 500	19 391
7130	Reisekostnad, oppgavepliktig		
7132	Reisekostnad, ikke oppgavepliktig		
7150	Diettkostnad, oppgavepliktig		
7151	Diettkostnad, ikke oppgavepliktig		
7410	Gaver (eksterne forelesere og lignende)	1 000	
SUM		550 000	115 811
	*Grunnstøtte	100 000	
SUM	Drift verneområdestyret + grunnstøtte.	650 000	

*Av forbruket på kr. 115 811 kan om lag kr. 6 000 forast på grunnstøtte.